

Karelia-ammattikorkeakoulu
Metsätalousinsinööriopintutus

Riveria-ammattioppilaitoksen metsäpuolen opiskelijoiden kiinnostuneisuus Karelia-ammattikorkeakoulun metsätalousinsinööriopintoja kohtaan

Mikhail Strelkovich
Oskari Pulkkinen

Opinnäytetyö, maaliskuu 2023

www.karelia.fi

OPINNÄYTETYÖ
Maaliskuu 2023
Metsätalouden koulutus

Tikkarinne 9
80200 JOENSUU
+358 13 260 600

Tekijät
Mikhail Strelkovich
Oskari Pulkkinen

Nimeke
Riveria-ammattioppilaitoksen metsäpuolen opiskelijoiden kiinnostuneisuus Karelia-ammattikorkeakoulun metsätalousinsinööriopintoja kohtaan

Toimeksiantaja

Tiivistelmä

Tässä opinnäytetyössä selvitettiin Riverian metsäalan opiskelijoiden tietoisuutta metsätalousinsinöörikoulutuksesta ja Karelia-ammattikorkeakoulun toiminnasta. Tutkielmassa haluttiin selvittää syitä koulutuksen houkuttelevuudelle ja mahdollisille jatko-opinnoille. Sen lisäksi tutkielmassa kartoitettiin kehityskohtia toisen asteen opiskelijoiden tiedottamisesta metsätalousinsinöörikoulutuksesta ja jatkokoulutusmahdollisuuksista.

Tutkimus suoritettiin kyselytutkimuksena verkkokyselytyökalu Webropolin avulla. Kysely suoritettiin paikan päällä Riveria-ammattioppilaitoksen kampuksilla Joensuussa ja Valtimolla. Kyselyyn vastasi 74 opiskelijaa, joka vastaa 38 % metsäalan perustutkinnon 195 opiskelijasta. Tutkimuksen tuloksista suljettiin pois kolmannen vuoden opiskelijat, koska heidän vastausmääränsä jäi odotettua pienemmäksi. Tulosten analysoinnissa käytettiin kuvioita, ristiintaulukointia ja khiin neliö -testiä.

Tuloksien perusteella opiskelijoiden tietoisuus metsätalousinsinööriopinnoista, väyläopinnoista ja Karelia-ammattikorkeakoulun toiminnasta on heikolla tasolla. Metsätalousinsinööriopintoja houkuttelevana pitää vain 25 % vastaajista. 55 % vastaajista ei osannut sanoa omista jatko-opintosuunnitelmista, 48 % vastaajista ei aio hakea jatko-opiskelemaan missään vaiheessa valmistumisen jälkeen ja vain 4 % aikoo hakea jatko-opiskelemaan. Opiskelijoiden vähäistä kiinnostusta jatko-opiskeluja kohtaan voidaan selittää halulla työllistyä ja opiskelumuotivaation puutteena.

Kieli
suomi

Sivuja 49
Liitteet 2
Liitesivumäärä 8

Asiasanat

metsäala, jatkokoulutus, opinnot, Pohjois-Karjala,

THESIS
March 2023
Degree Programme in Forestry

Tikkarinne 9
80200 JOENSUU
FINLAND
+ 358 13 260 600

Authors
Mikhail Strelkovich
Oskari Pulkkinen

Title
The Interest of Riveria Vocational School Forestry Students Towards Forestry Engineering Studies in Karelia University of Applied Sciences.

Commissioner

Abstract

The main purpose of this thesis was to examine the familiarity of Riveria vocational school forestry students with forestry engineering studies and Karelia University of Applied Sciences. In addition, the study examined the reasons why the students find, or do not find forestry engineering studies attractive and what plans they have for postgraduate studies. The study also found development points on marketing forestry engineer studies and postgraduate studies in Riveria vocational school.

The research was conducted as a survey on a digital survey platform Webropol. The survey was carried out on Riveria campuses in Joensuu and Valtimo. 74 students completed the survey, which is approximately 38 % of the 195 students who study forestry in Riveria. The results of the study excluded third-year students because their response rate was lower than expected. Figures, cross-tabulations, and the chi-square test were used in the analysis of the results.

Based on the results of the survey, Riveria vocational school forestry students' awareness of forestry engineer studies, pathway studies and operations of Karelia University of Applied Sciences are at a low level. Only 25 % of the students find forestry engineer studies attractive while 55 % of the students were unsure about their future study plans. 48 % of the students stated that they have no intentions towards postgraduate studies, while only 4 % stated that they will continue studying at some point in their career. The lack of interest towards postgraduate studies among the students can be explained by high desire to get employed after graduation and lack of study motivation.

Language
Finnish

Pages 49
Appendices 2
Pages of Appendices 8

Keywords

Forestry, postgraduate studies, studies, North Karelia

Sisältö

1	Johdanto	5
2	Metsäsektorin tilannekatsaus ja metsäopetus Suomessa.....	5
2.1	Metsäsektorin tilannekatsaus.....	5
2.2	Kansallinen metsästrategia.....	7
2.3	Metsäalan koulutusmahdollisuudet Suomessa	8
2.3.1	Toisen asteen koulutus	8
2.3.2	Korkeakoulukoulutus	11
3	Riverian ja Karelian metsäalan koulutus	13
3.1	Riveria-ammattioppilaitos ja metsäkoulutus.....	13
3.2	Karelia-ammattikorkeakoulu ja metsätalousinsinööriopinnot	14
3.3	Hakuprosessi ja aloituspaikat metsätalousinsinöörikoulutukseen Kareliassa	15
3.4	Ammatillisen koulutuksen omaavien hakijoiden taustatiedot	18
3.5	Väyläopinnot Riverian ja Karelian välillä	20
3.6	Metsäalan väyläopinnot	21
4	Opinnäytetyön tutkimustehtävä.....	22
5	Opinnäytetyössä käytetyt menetelmät	23
5.1	Tutkimusmenetelmän valinta	23
5.2	Aineistonkeruu ja otos	24
5.3	Kyselylomakkeen suunnittelu.....	24
5.4	Aineiston käsittely	26
5.5	Johdanto aineistoanalyysiin	27
5.6	Ristiintaulukointi ja korrelaatiokerroin	28
6	Tutkimuksen tulokset	29
6.1	Vastaajien taustat	29
6.2	Tietoisuus väyläopinnoista.....	29
6.3	Tietoisuus Karelia-ammattikorkeakoulusta ja metsätalousinsinöörikoulutuksesta	32
6.4	Metsätalousinsinöörikoulutuksen houkuttelevuus	35
6.5	Jatkokouluttautuminen	38
7	Tulosten tarkastelu.....	39
7.1	Väyläopintojen merkitys.....	39
7.2	Tietoisuus metsätalousinsinöörikoulutuksesta ja Kareliasta	41
7.3	Metsätalousinsinöörikoulutuksen houkuttelevuus	42
7.4	Jatkokouluttautuminen	42
8	Johtopäätökset	43
9	Pohdinta.....	45
9.1	Opinnäytetyön luotettavuus ja virhearviointi	45
9.2	Tulosten hyödynnettävyys	46
	Lähteet.....	48

Liite 1 Kysely

Liite 2 Tutkimuslupa

1 Johdanto

Karelia-ammattikorkeakoulun metsätalousinsinöörikoulutukseen hakee joka vuosi keskimäärin 265 hakijaa (v. 2015–2022). Aloituspaiikkoja koulutukseen on ollut alimmillaan 33 (v. 2015) ja suurimmillaan 78 (v. 2020). Ammatillisen koulutuksen käyneitä on ollut keskimäärin noin 30 % kaikista hakijoista. Kyseinen hakijaryhmä on hyvin potentiaalinen hakijoiden määrän kasvattamisen kannalta, sillä suurin osa ryhmän hakijoista valitaan opiskelijoiksi ja harva jättää paikan vastaanottamatta (Vipunen 2022a.)

Koulutuksen kilpailukyvyyn ylläpitämisen haasteeksi on muodostunut hakijamäärän suhde aloituspaiikkoihin, sillä aloituspaiikkojen määrän kasvaessa hakijoiden määrä on pysynyt tasaisena. Tämän lisäksi viime vuosina valittujen prosenttiosuus hakijoista on kasvanut, mutta opiskelupaikkojen vastaanottaneiden prosenttiosuus laskenut (Vipunen 2022a.)

Tutkielmassa halutaan kartoittaa opiskelijoiden tietoisuutta koulutuksesta ja jatkokoulutuspaikasta sekä halukkuutta hakea metsätalousinsinöörikoulutukseen Karelia-ammattikorkeakouluun. Tämä aihe on ajankohtainen, sillä Riverian metsäpuolen opiskelijoiden tietoisuutta ja kiinnostusta jatko-opintoihin Karelian metsätalousinsinöörikoulutuksessa ei ole aikaisemmin selvitetty. Parempi tietoisuus potentiaalisista hakijoista voisi parantaa Karelian mahdollisuuksia siinä, että ammatillisen koulutuksen omaavat opiskelijat kiinnostuvat ja hakisivat Kareliaan opiskelemaan heti valmistumisen jälkeen tai myöhemmin.

2 Metsäsektorin tilannekatsaus ja metsäopetus Suomessa

2.1 Metsäsektorin tilannekatsaus

Metsäteollisuus on erittäin tärkeä tulon ja työllisyyden lähde Suomen talouden kannalta. Vuonna 2021 metsäteollisuustuotteiden vientiarvo oli noin 13 mrd. € ja

osuus Suomen kokonaisviennistä 19 %. Metsäsektori työllisti vuonna 2021 noin 61 000 työntekijää, joista metsäteollisuudessa työskenteli 36 000 ja metsätalouden piirissä 25 000. (Luonnonvarakeskus 2022, 11, 43–44, 73.)

Vuoden 2022 alussa Venäjän aloittama sota Ukrainaa vastaan ei ole estänyt Suomen metsäteollisuutta tekemästä kannattavuuden kannalta ennätystulosta. Tämän mahdollistivat tuotteiden suuri kysyntä ja korkealla olevat vientihinnat. V. 2023 metsäteollisuustuotteiden vientihintojen ennustetaan laskevan ja valmistuskustannusten nousevan. Kannattavuuden laskusta huolimatta v. 2023 uskotaan olevan suotuisa metsäteollisuudelle vaikkei yhtä kannattava kuin v. 2022. (Luonnonvarakeskus 2022, 11.)

Vuonna 2022 Suomessa hakattiin 61,9 miljoonaa kuutiometriä ja tuotiin ulkomailta yhteensä 3,5 miljoonaa kuutiometriä teollisuuspuuta, mikä on hakkuiden kannalta 6 % ja tuonnin kannalta 70 % vähemmän kuin edellisenä vuonna. Tähän vaikuttivat pääosin raakapuun tuonnin keskeytyminen Venäjältä ja kuukausia jatkunut työtaistelu, jolloin useammat tehtaat olivat kiinni. Tehtaiden ollessa suljettuna puuvaroja ole pystytty käyttämään normaalin tapaan. Arvioiden mukaan vuonna 2023 kotimaan hakkuumäärät kasvavat 13 % kun taas tuonnin oletetaan supistuvan jopa 29 %. Metsäteollisuuden käyttämä raakapuumäärä tulee kasvamaan noin 5 % edelliseen vuoden verrattuna, yhteensä 68,9 miljoonaa kuutiometriin. (Luonnonvarakeskus 2022, 51–52.)

Metsätalouden ja -teollisuuden työllisyysnäkökymät ovat pitkälti sidoksissa kysyntään ja yleiseen markkinatilanteeseen. Metsäteollisuudessa työntekijöiden määrä on ollut toimialasidonnaista. Sahateollisuudessa ja massan, paperin sekä kartongin tuotannossa lasku on ollut voimakkainta vuoden 2020 ja 2021 välissä, jolloin työntekijöiden määrä väheni yhteensä 3400:lla. Vuonna 2022 kaikilla teollisuuden aloilla paitsi paperi- ja kartonkijalosteiden tuotannossa ennustetaan 0–2 % työntekijöiden määrän vähenemistä. Vuonna 2023 ennustetaan metsäteollisuuden työllisten määrän kasvua 0–4 % toimialan mukaan. (Luonnonvarakeskus 2022, 44.)

Metsätalouden työntekijöiden määrä on tilastojen ja ennusteiden mukaan kasvamassa kolmena vuotena peräkkäin 3 %:lla, 1 %:lla ja 4 %:lla vuosien 2021–2023 välillä. Metsätalouden toimihenkilöiden määrä on laskenut neljänneksen vuosien 2020 ja 2021 aikana. Vuosien 2022 ja 2023 aikana toimihenkilöiden määrä pysyy noin 4000:ssa ja liikkuu 1–2 % kumpaankin suuntaan. Yrittäjien määrä kasvoi v. 2021 11 %, v. 2022 3 % ja v. 2023 5 %. (Luonnonvarakeskus 2022, 73.)

2.2 Kansallinen metsästrategia

Metsälain 26 § pykälässä kuvataan lyhyesti ja ytimekkäästi kansallisen metsäohjelman toiminnasta seuraavasti:

Maa- ja metsätalousministeriö laatii kansallisen metsäohjelman yhteistyössä muiden ministeriöiden, metsäalaa edustavien ja muiden tarpeellisten tahojen kanssa. Ohjelman päämääränä on lisätä metsien monipuolista käyttöä ja niistä kertyvää hyvinvointia kestävän kehityksen periaatteita noudattaen. Ministeriö seuraa ohjelman toteutumista ja tarkistaa ohjelmaa tarvittaessa. (Metsälaki 26§)

Nykyinen metsäohjelma, toiselta nimeltään metsästrategia, on voimassa vuoteen 2025 asti, jonka jälkeen voimaan astuu vuonna 2022 lopussa julkaistu (KMS2035) metsäohjelma, joka tulee olemaan voimassa vuoteen 2035 asti. (Maa- ja metsätalousministeriö 2022a, 5.) Metsäohjelman (2015–2025) visio on ”Metsien kestävä hoito ja käyttö on kasvavan hyvinvoinnin lähde”. Visiota tukevat kolme strategista päämäärää, joista ensimmäisen tarkoitus on luoda ja ylläpitää kilpailukykyistä toimintaympäristöä metsiin perustuviin liiketoimintoihin. Toisen päämäärän ajatus on metsäalan ja sen rakenteiden muutoksesta ja monipuolistumisesta. Viimeisen päämäärän tarkoitus on taata se, että metsät ovat aktiivisessa, taloudellisesti, sosiaalisesti, ekologisesti ja kulttuurisesti kestävässä ja aktiivisessa käytössä. Edellä mainittujen päämäärien toteuttamiseksi on luotu 27 tavoitetta, jotka on ryhmitelty seitsemäksi tavoitekokonaisuudeksi. (Maa- ja metsätalousministeriö 2019, 18.)

Metsästrategian yksi tavoitekokonaisuuksista liittyy metsäalan koulutukseen ja on nimeltään ”Metsäalan osaaminen on monipuolista ja vastaa muuttuvia

tarpeita”. Hankekokonaisuuden tavoitteena on kehittää koulutuksien ja työelämän yhteistyötä, varmistaa työvoimatarpeen vaativaa valmistuneiden määrää eri koulutusasteilta, valmistuneiden osaaminen tulee vastaamaan metsäalan vaatimuksia, tutkimustoiminnan kehitys biotaloudessa ja henkilöstön ajanmukaisen osaamisen varmistaminen.

Hankekokonaisuus sisältää hanke I:n, joka on nimeltään Osaaminen ja koulutus. Hankkeen kehityskohtana on tutkimuksen, elinkeinoelämän ja koulutuksen yhteistyön syventäminen, jonka avulla halutaan varmistaa ammattilaisten ja opiskelijoiden osaamisen turvaamisen. Entistä tarkempi panostus eri metsäalan osa-alueisiin kuten, metsänhoitoon, metsiensuojeluun ja teollisuuteen. Oppimisympäristöjen kehittäminen parantaa kuljettajakoulutuksen laatua ja valmistuneiden ammattilaisten saatavuutta työmarkkinoille. (Maa- ja metsätalousministeriö 2019, 14, 52.)

Viimeisimmän metsästrategian (MST2035) visio on ”kasvavaa hyvinvointia metsistä ja metsille”. Metsästrategian päämäärien tarkoitus on edistää metsien kestävä ja monipuolista käyttöä, metsäalan kilpailukyvyn ylläpitoa, metsien elinvoimaisuutta, monimuotoisuutta ja sopeutumiskykyä sekä metsäalalla tiedolla johtamisen ja osaamisen. (Maa- ja metsätalousministeriö 2022a, 19.)

Yksi metsäalan kilpailukykyä edistävästä toimipiteistä on metsäalan ja sen koulutuksen vetovoiman ja reagoitakyvyn kehittäminen. Toimipiteen ja sen pohjalta muodostettujen hankkeiden tavoitteena on tuottaa tarpeellinen määrä hyvin koulutettuja ammattilaisia ja taata alueellisesti saavutettavaa metsäalan koulutusta. (Maa- ja metsätalousministeriö 2022a, 32.)

2.3 Metsäalan koulutusmahdollisuudet Suomessa

2.3.1 Toisen asteen koulutus

Metsäalan toisen asteen koulutuksessa voi suunnata alan eri osaamisalueelle kuten, metsäkoneenkuljettajan, metsäkoneasentajan, metsuri-metsäpalveluiden

tuottajan tai metsäenergian tuottajan tutkintoon. Metsäalan perustutkintoon johdavaa opetusta tarjosivat 25 ammattilista koulutuksenjärjestäjää 44 koulutusohjelmatoimipisteessä vuonna 2020. Metsäkoneenkuljettajan tutkinnosta on mahdollisuus erikoistua puutavara-autonkuljettajan erikoistutkintoon. (Maa- ja metsätalousministeriö 2022b, 44.)

Vuonna 2020 13 koulutuksenjärjestäjää omasi metsäkoneenkuljettajakoulutukseen oikeuttavaa järjestämislupaa ja tarjosivat opetusta edellä mainittuun ammattiin 18 toimipisteellä. Aiempina vuosina (2016–2019) valmistui keskimäärin noin 480 metsäkoneenkuljettajaa per vuosi työvoimatarpeen ollessa 330–440. Uusien metsäkoneenkuljettajien määrä ei vuositasonalla ollut riittävä kattaakseen työvoimatarpeen, sillä vain puolet valmistuneista työllistyivät ammattinsa tehtäviin. Pula johtuu myös ammattiin soveltumattomista opiskelijoista, joita on vuodesta ja oppilaitoksesta riippuen 10–40 %. Ongelma aiotaan ratkaista lisäämällä soveltuvuuskokeet, jotta metsäkoneenkuljettajan ammattiin soveltumattomia hakijoita pystyttäisiin karsimaan jo hakuvaiheessa. Puutavara-autokuljettajien vuosittainen työvoimatarvetilanne on huolestuttavampi, sillä vuosittainen työvoimatarve on 220–280 henkilöä, kun vuosittain valmistuu vain kymmeniä ammattilaisia. (Maa- ja metsätalousministeriö 2022b, 17–18.)

Vuonna 2021 metsuri-metsäpalvelujen tuottajakoulutusta pidettiin 21 eri toimipaikassa 19 koulutuksenjärjestäjän resurssein. Aiempina vuosina (2016–2019) ammattilaisia valmistui keskimäärin 187 vuositasonalla, vuosittaisen työvoimatarpeen olleen 180–200. Valmistuneiden määrä ei tälläkään suuntautumisalalla vastaa työvoimatarpeita, sillä valmistumisen jälkeen vain 19 % metsureista työllistyivät alansa töihin eli suhteutettuna 35 ammattilaista vuositasonalla, joka vastaa kuudesosaa työvoimatarpeesta (kuvio 1). Pieni työllisyysluku johtuu siitä, että esimerkiksi eläköityvät metsänomistajat hakevat maksuttomaan metsurikoulutukseen oppiakseen hoitamaan omia metsiään, eivätkä luonnollisesti työllisty alalle koulutuksen päätyttyä.

Toinen ryhmä, joka ei ole kiinnostunut metsuritöistä, ovat välivuotta pitävät henkilöt, joiden opiskelun motiivina voidaan pitää heidän omia henkilökohtaisia syitänsä. Valmistuneiden opiskelijoiden alalle työllistymisen kohottamiseksi on

tarkoitus parantaa ja tasata oppilaitosten tarjoaman opetuksen laatua. Lisäksi on pohdittu metsurin ammattiin soveltuvan terveydentilan tarkastuksen palauttamisen. (Maa- ja metsätalousministeriö 2022b, 20.)

Metsäalan ammatillisen koulutuksen yleistilanne on kohtalainen. Koulutuksen laatu on hyvää ja valmistuneiden määrä pitäisi vastata työmarkkinoiden kysyntään. Kaikesta huolimatta opetusresurssien leikkaaminen, henkilökunnan sujuvan korvaamisen puute ja opiskelijoiden heikko työllistyminen koulutuksensa vastaavaan työhön tuovat lisää työtä alan koulutuksien kehittämisessä. (Työtehoseura 2020, 46–47.)

Alla oleva kuvio kuvaa lähimenneisyyden (2016–2019) tilannetta metsäkoneenkuljettajien ja metsäpalvelutuottajien sijoittumisista valmistumisen jälkeen. Metsäkoneenkuljettajista noin puolet työllistyi koulutuksensa vastaavaan työhön, kun metsureista vain viidesosa aloitti työt metsurin ammatissa. Valmistumishetkellä 2 % kummankin ryhmän vastaajista lähti jatkokouluttautumaan. Tarkastushetkellä koneenkuljettajista 4 % ja metsureista 7 % oli jatkokoulutuksessa. (kuvio 1.)

Toiseen asteen metsäalan koulutuksissa on paljon kehitettävää valmistuneiden sijoittumiseen työelämässä. Vuosittain ammattioppilaitoksista valmistuu määrällisesti tarpeeksi opiskelijoita, mutta moni suuntaa muihin tehtäviin kuin mitä hän on opiskelut ammattioppilaitoksessa eikä alakohtaista työvoimatarvetta saada näin tasapainottumaan. (Työtehoseura 2020, 38.)

Potentiaalisia metsätalousinsinöörinkoulutukseen hakijoita voisi tulla osasta valmistuneista, jotka jäivät työttömäksi. Vuonna 2019 metsätalousinsinöörinkoulutukseen hakeneista ammatillisen tutkinnon omaavista hakijoista 20 % oli työttömänä (kuvio 5). Valmistuneista metsäkoneenkuljettajista oli työttömänä valmistumishetkellä 14 % ja mittaushetkellä 8 %, kun metsuri-metsäpalvelujen tuottajilla vastaavat luvut olivat 16 % ja 15 % (kuvio 1).

Vuonna 2019 Karelia-ammattikorkeakoulun metsätalousinsinööriksi hakijoista 63,3 % olivat pääsääntöisesti työllisiä tai työssäkäyviä opiskelijoita, mikä luo

vahvan kuvan siitä, että ammatillisen koulutuksen omaavat hakevat opiskelemaan metsätalousinsinööriksi työelämästä käsin (kuvio 5).

Kuvio 1. Valmistuneiden sijoittuminen heti valmistumisen jälkeen v.2016–2019 ja mittaushetkellä v.2019 (Työtehoseura 2020).

2.3.2 Korkeakoulukoulutus

Metsätalousinsinööriksi voi opiskella kuudessa eri ammattikorkeakoulussa ja metsätieteiden maisteriksi Itä-Suomen ja Helsingin yliopistossa.

Metsätalousinsinöörejä on valmistunut keskimäärin vuositasolla 169 vuosien 2011–2019 tarkastusjaksolla. Lähimenneisyydestä tarkasteltuna (2018–2020) keskiarvo valmistuneista on 188. Vuosittainen työvoimatarve metsätoimihenkilöille on 170 ammattilaista, mukaan lukien 40 ylempiä toimihenkilöhenkilöitä. (Maa- ja metsätalousministeriö 2022b, 23.)

Valmistuneiden metsätalousinsinöörien työllisyyslukemat vastaavat työvoimatarpeisiin hyvin, mutta tulevaisuudessa haasteeksi saattaa koitua laadullinen työllistyminen. Laadulliseen työllistymiseen tulevat vaikuttamaan 60 lisättyä opiskelupaikkaa metsätalousinsinöörikoulutuksessa v. 2020 sekä kilpailu samoista työpaikoista metsätalousinsinöörien ja metsätieteiden maistereiden välillä. Metsätieteiden maistereista keskimäärin vain 10 % sijoittuvat tutkimustehtäviin, mikä hidastaa niin metsäalan tutkimusta kuin haittaa metsätalousinsinöörien laadullista työllistymistä. (Maa- ja metsätalousministeriö 2022b, 24.)

Tällä hetkellä metsätalousinsinöörejä valmistuu riittävästi työvoimatarvetta nähden. Digitalisaation myötä ammattilaisten tarve tulee vähenemään. Tieto siitä, että vain osa tulee sijoittumaan alansa tehtäviin, laskee metsäalan sosiaalista kestävyttä. (Maa- ja metsätalousministeriö 2022b, 27.)

Metsänhoitajia eli metsätieteiden maistereita valmistuu keskimäärin 75 vuodessa työvoimatarpeen olleessa 44 henkilöä vuodessa. Valmistuneista vain 10 % sijoittuvat tutkimustehtäviin. Tulevaisuudessa metsänhoitajien ja metsätalousinsinöörien aloituspaikkoja aiotaan tarkastella yhdessä, jotta työmarkkinoille tulevien ammattilaisten määrä saadaan pidettyä tarpeen mukaisena. (Maa- ja metsätalousministeriö 2022b, 26–28.)

Korkeakoulutettujen ammattilaisten suurimpana haasteena pidetään metsätalousinsinöörien laadullista työllistymistä ja metsänhoitajien sijoittumista tutkimustehtäviin. Metsätalousinsinöörit ja metsänhoitajat kilpailevat samoista työpaikoista, vaikka koulutuksille on suunniteltu omat tehtävät. Opiskelupaikkojen lisääminen metsätalousinsinööripuolelle ei ole helpottanut insinöörien laadullista työllistymistä entisestään. Tulevaisuudessa opiskelupaikkojen määrän uskotaan laskevan niin digitalisaation aiheuttaman työvoimatarpeen vähenemisen myötä

kuin laadullisen työllistymisen ylläpidon näkökulmasta. (Maa- ja metsätalousministeriö 2022b, 24–28.)

3 Riverian ja Karelian metsäalan koulutus

3.1 Riveria-ammattioppilaitos ja metsäkoulutus

Riveria eli Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä on Pohjois-Karjalan alueella toimiva ammatillisen koulutuksen järjestäjä. Riverian omistavat Pohjois-Karjalaiset kunnat ja sen ensisijaisiin tehtäviin kuuluu koulutuksen lisäksi huolehtia osaavan työvoiman riittävydestä Pohjois-Karjalassa. Noin 17 000 opiskelijaa osallistuu vuosittain oppilaitoksen järjestämiin koulutuksiin, jonka lisäksi oppilaitoksessa on noin 700 henkilökunnan jäsentä. Ammatillisia tutkintoja on tarjolla 26 eri koulutuslallalla, jotka jakautuvat Riverian eri kampuksille. Kampuksia sijaitsee Joensuun lisäksi Kiteellä, Lieksassa, Nurmeksessa, Outokummussa sekä Valtimolla. (Riveria 2022a.)

Riverian ammattioppilaitoksella on kattava valikoima metsäalan koulutuksia. Metsäalan koulutukset jakautuvat kolmeen kategoriaan: metsäalan perustutkinto, ammattitutkinto sekä erikoisammattitutkinto. Metsäalan perustutkinto on kolmivuotinen tutkinto, joista kahtena ensimmäisenä opiskelija käy läpi peruskoulutuksen, jonka jälkeen hän valitsee kolmannen vuoden suuntautumisen. Metsäalan perustutkinto on laajuudeltaan 180 osaamispistettä, joista suuntautuvat koulutuksen osuus on 65 osaamispistettä ja perusopinnojen 115 osaamispistettä (Riveria 2022b.) Metsäalan ammattitutkinto on 150 osaamispisteen laajuinen ammattitutkinto, joka on tarkoitettu metsäalan perustutkinnon ja metsäalan työkokemusta kartuttaneelle henkilölle. Koulutus suoritetaan monimuoto-opetuksena ja se on mahdollista suorittaa myös oppisopimuskoulutuksena. Suurin osa opiskelijoista suorittaa tutkinnon työsuhteen aikana, joko itse yrittäjänä tai työntekijänä. Ammattitutkintoihin kuuluu muun muassa metsäkoneasentaja, metsäkoneenkuljettaja, metsätalousyrittäjä sekä metsäpalveluyrittäjä. (Riveria 2023 a.) Osa perustutkinnon ensimmäisen vuoden opiskelijoista aloittaa

opiskelut Riverian Joensuun kampuksella ja loput Valtimon kampuksella. Toisena vuonna Joensuun kampuksen opiskelijat siirtyvät Valtimon kampukselle. Ammattitutkinnon opinnot suoritetaan kokonaan Joensuun kampuksella. (Paldan 2022.)

Metsäalan erikoisammattitutkinto on 180 osaamispisteen laajuinen syventävä metsäalan koulutus, joka on suunnattu jo aikaisempaa kokemusta metsäalalla hankkineelle henkilölle. Erikoisammattitutkinto suoritetaan monimuoto-opiskeluna ja valmistuttuaan hänellä on valmius metsänkäsittelyn sekä puunkorjuun suunnitteluun, että toteutukseen. (Riveria 2022c.)

3.2 Karelia-ammattikorkeakoulu ja metsätalousinsinööriopinnot

Karelia-ammattikorkeakoulu on Pohjois-Karjalassa, Joensuussa toimiva ammattikorkeakoulu. Karelia-ammattikorkeakoulussa oli vuonna 2021 noin 4100 opiskelijaa ja 323 henkilökunnan jäsentä, ja koulusta valmistui 875 tutkinto-opiskelijaa. (Karelia 2021a.) Koulun lakisääteisiin tehtäviin kuuluu koulutuksen lisäksi, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta. Sen lisäksi sen tehtäviin kuuluu aluekehitystehtävä (Karelia 2022b.) Karelia-ammattikorkeakoululla on kaksi kampusta, Wärtsilä sekä Tikkarinne kampus. Kampukset sijaitsevat kumpikin Joensuun Niinivaaran kaupunginosassa. Karelia-ammattikorkeakoulu tarjoaa opetusta 7:llä eri koulutuksen alalla, mm. kulttuuri-, luonnontieteiden -, tekniikan ja liikenteen – sekä yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon alalla. Lisäksi tarjontaan kuuluu luonnonvara- ja ympäristö-, matkailu-; ravitsemis- ja liikunta-; ja sosiaali-; terveys- ja liikunta-alalla. (Karelian tutkintosääntö 2022.)

Metsätalousinsinööri (AMK) on ammattikorkeakoulututkinto, jota tarjotaan Karelia-ammattikorkeakoulun lisäksi viidessä muussa Suomen ammattikorkeakoulussa (Opintopolku 2022). Karelia-ammattikorkeakoulussa toteutus suoritetaan päivätoteutuksena, ja sen kesto on 4 lukuvuotta, joka vastaa 240 opintopistettä. Opinnot suoritetaan pääsääntöisesti Wärtsilä-kampuksella tai maastossa riippuen opintojaksosta.

3.3 Hakuprosessi ja aloituspaikat metsätalousinsinöörikoulutukseen Kareliassa

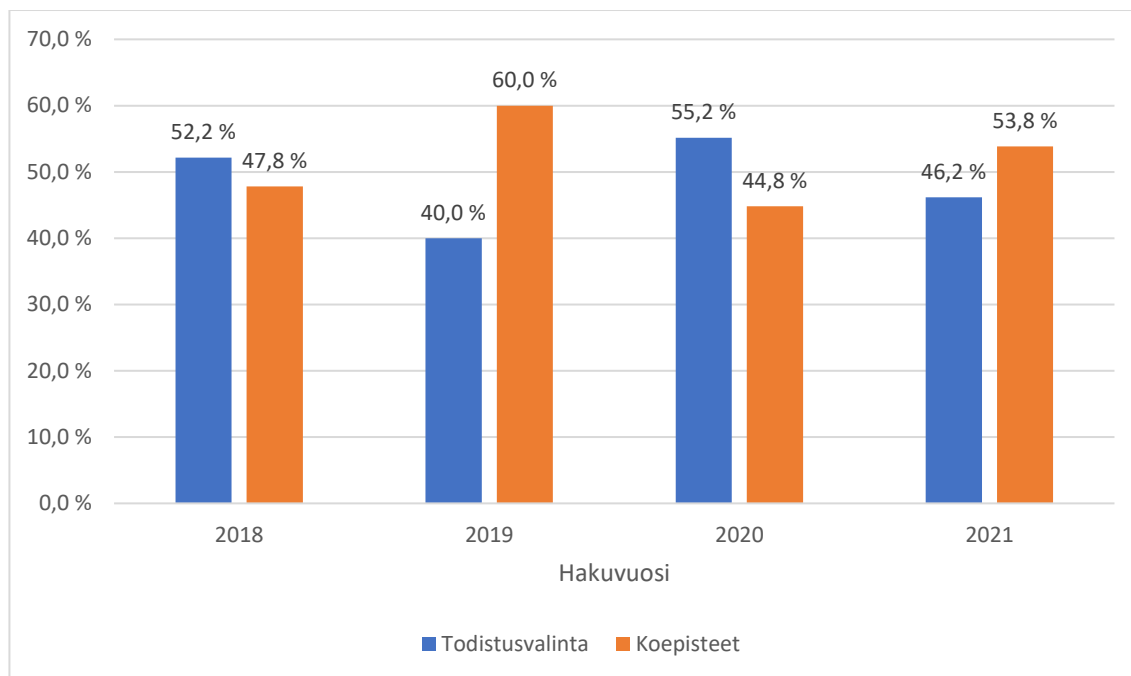
Vuonna 2023 Karelian metsätalousinsinöörikoulutukseen voi hakea kevään toisessa yhteishaussa maaliskuun aikana. Korkeakoulututkintoon hakevan henkilön on täytettävä hakukelpoisuusvaatimukset, joihin lukeutuu suoritettu koulutus tai tutkinto Suomessa tai ulkomailla. Yleisimpinä voidaan mainita ylioppilastutkinto, alempi tai ylempi korkeakoulututkinto ja näyttötutkintona ammatillisen perus, ammatti tai erikoisammattitutkinnon suoritus. (Opintopolku 2022.)

Ammattikorkeakoulussa käytetään kahta valintatapaa. Todistusvalinta kohdistuu joko ylioppilastutkinnon tai ammatillisen perustutkinnon omaavalle henkilölle. Todistusvalinnassa hakija saa pisteitä pisteytystaulukon mukaisesti todistuksen arvonsanojen perusteella. Näiden lisäksi toisena valintatapana toimii ammattikorkeakoulujen yhteinen digitaalinen valintakoe. Valintakoe on ammattikorkeakoulun järjestämä tilaisuus, jossa arvioidaan hakijan valmiuksia ammattikorkeakouluopintoihin. (Opintopolku 2022.)

Vuosien 2018–2021 välisenä aikana Karelia-ammattikorkeakoulun metsätalousinsinöörikoulutukseen (päivätoteutus) haki yhteensä 993 opiskelijaa, joista valittiin 309. Valituista 261 vastaanotti opiskelupaikan. AMK-valintakokeen kautta valittiin 159 henkilöä, joista 138 vastaanotti opiskelupaikan. Ammatillisen koulutuksen tai lukion todistusvalinnan kautta valittiin 150 henkilöä, joista 123 vastaanotti opiskelupaikan. Neljän vuoden tarkastelujaksolla hakijoista 51,5 % valittiin valintakokeen kautta ja loput 48,5 % todistusvalinnan kautta. Opiskelupaikan vastaanottaneilla vastaavat lukemat olivat 52,8 % ja 47,2 %. (kuvio 2.)

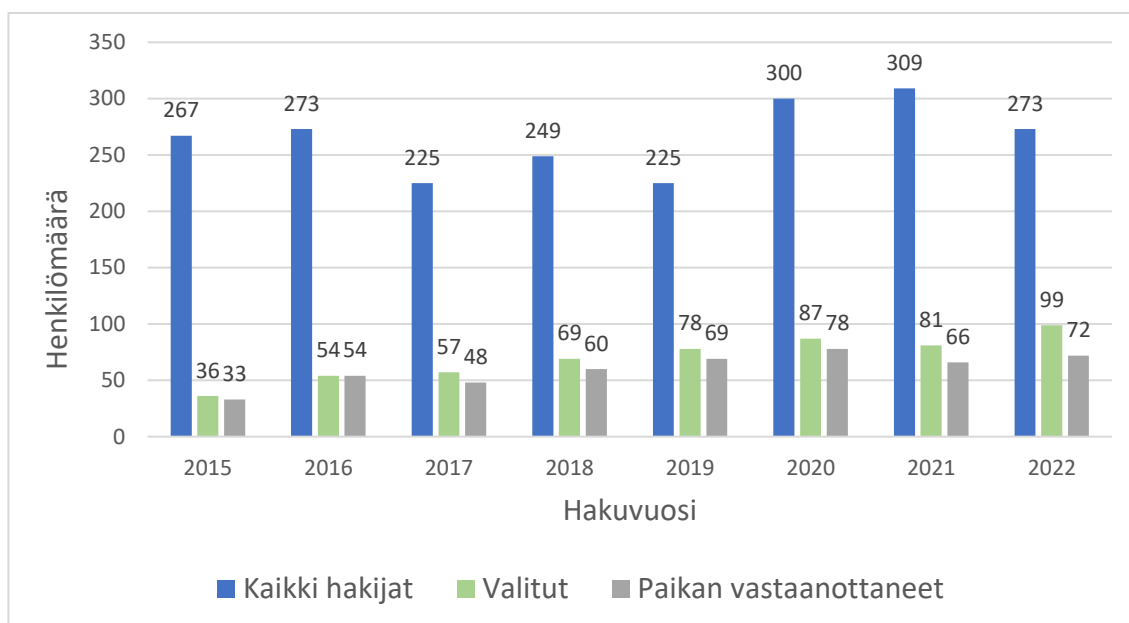
Valintojen painotuksessa hakutavoittain on suuria vuosittaisia eroja. Esimerkiksi v. 2018 opiskelupaikkaan valittiin 69 henkilöä, joista 48 % valittiin valintakokeen kautta ja loput 52 % todistusvalinnan kautta. Heti seuraavana v. 2019, tilanne oli muuttunut täysin: opiskelupaikkaan valituista 75 henkilöstä peräti 60 % valittiin valintakokeen kautta ja loput 40 % todistusvalinnan kautta. Vuonna 2020 tilanne oli muuttunut todistusvalinnan osuuden oltua huomattavasti merkittävämpi kuin

edellisenä vuotena. Tilastoissa ei ole otettu huomioon avoimen amk:n väylää, siirtohakua tai uudelleen myönnettävää opiskeluoikeutta. Edellä mainittujen hakutapojen kautta v. 2018–2021 opiskelupaikkaa haki 18 henkilöä, joista 12 valittiin opiskelupaikkaan. Kaikki valitut vastaanottivat opiskelupaikan. (kuvio 2)

Kuvio 2. Vuosina 2018–2021 Karelian metsätalousinsinöörikoulutukseen valitut hakutavoittain. (Vipunen 2022a)

Karelia-ammattikorkeakoulun metsätalousinsinöörikoulutuksen vetovoimaisuus hakijoiden kesken on ollut vaihtelevaa. Vuosien 2015–2022 välillä hakijoiden määrä on ollut alimmillaan vuosina 2017 ja 2019, jolloin kumpanakin vuonna koulutukseen haki 225 hakijaa. Vuonna 2021 koulutukseen haki tarkastusjakson ennätysmäärä hakijoita (309), jolloin hakijoita oli 37 % enemmän kuin heikoimpina vuosina 2017 ja 2019 (225). Koulutukseen valittujen määrä suhteessa kaikkiin hakijoihin on ollut nousussa koko tarkastusajan. (kuvio 4) Vuosien 2015–2022 välillä koulutukseen valittujen määrä on liki kolminkertaistunut. Vuonna 2015 opiskelijaksi valittiin 36 hakijaa kun taas vuonna 2022 valittuja oli 99. (kuvio 3)

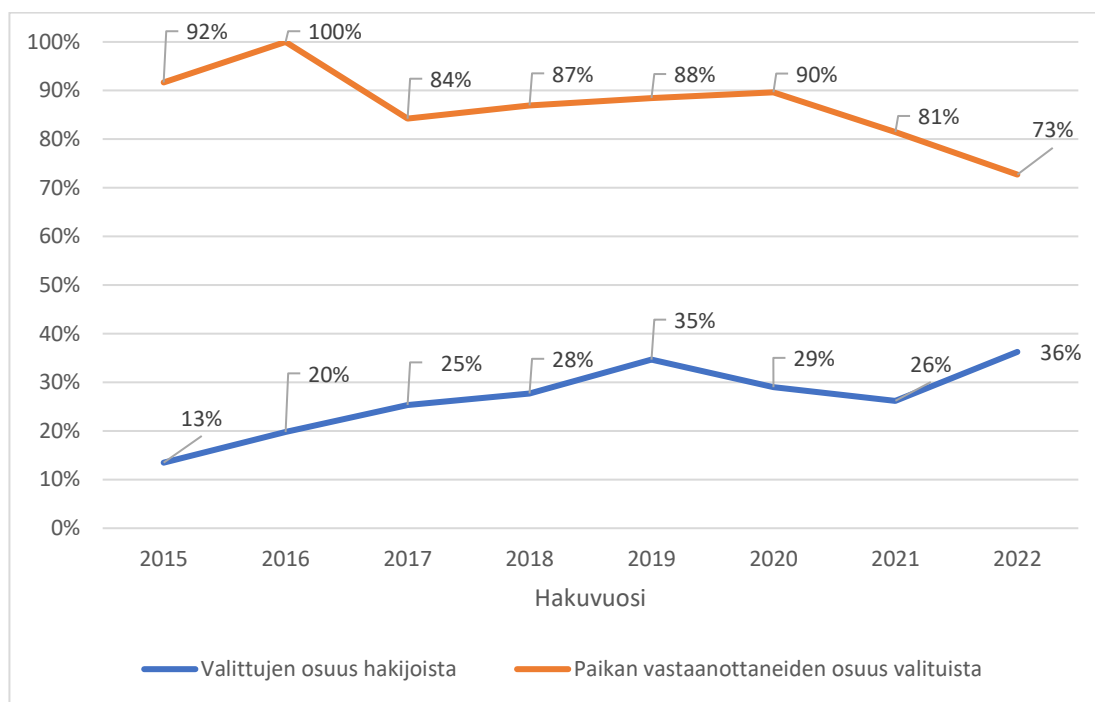

Kuvio 3. Karelian metsätalousinsinöörikoulutukseen hakeneet 2015–2022. (Vipunen 2022a)

Tilastoista (kuvio 4) selviää, että vuosina 2015–2022 hakijamäärä suhteessa aloituspaikkoihin on vähentynyt huomattavasti sekä koulutukseen valitut useammin jättävät opiskelupaikan vastaanottamatta. Vuonna 2016 kaikki 54 valittua ovat vastaanottaneet opiskelupaikan, kun taas vuonna 2019 valituista 78 henkilöstä 69 (88 %) vastaanotti opiskelupaikan. Vuonna 2022 opiskelupaikkaan valittiin ennätyselliset 99 henkilöä, mutta opiskelijoista vain 72 (73 %) vastaanotti opiskelupaikan. (kuvio 4) Metsätalousinsinöörikoulutus houkuttelee huomattavasti enemmän miehiä kuin naisia. Vuosien 2015–2022 välisellä ajalla paikan vastaanotti yhteensä 480 henkilöä, joista 372 (77,5 %) oli miehiä. Vastaavalla ajalla 108 (22,5 %) naista vastaanotti opiskelupaikan. (Vipunen 2022a.)

Metsätalousinsinöörikoulutuksen suosio ei ole seurannut kasvavaa opiskelija-kiintiötä. Opiskelupaikkaan valittujen hakijoiden määrä on liki kolminkertaistunut viimeisen seitsemän vuoden aikana, mutta hakijamäärä on pysynyt lähes samana. Valittujen osuus hakijoista oli vuonna 2022 ennätysellisen korkea - 36 %, jolloin yli kolmannes hakijoista on valittu opiskelupaikkaan. Metsäalan muuttuvassa toimintaympäristössä opiskelupaikkoja on lisätty huomattavasti, mutta hakijoiden määrää ei ole saatu lisättyä. Suuren hakijamäärän hyöty on se, että suuresta hakijajoukosta pystyy valitsemaan vain metsäalasta kiinnostuneet ja motivoituneet opiskelijat. Metsäala tarvitsee nyt ja tulevaisuudessa päteviä,

motivoituneita ja korkeakoulutettuja työntekijöitä, ja metsätalousinsinöörikoulutus on etulinjassa näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.

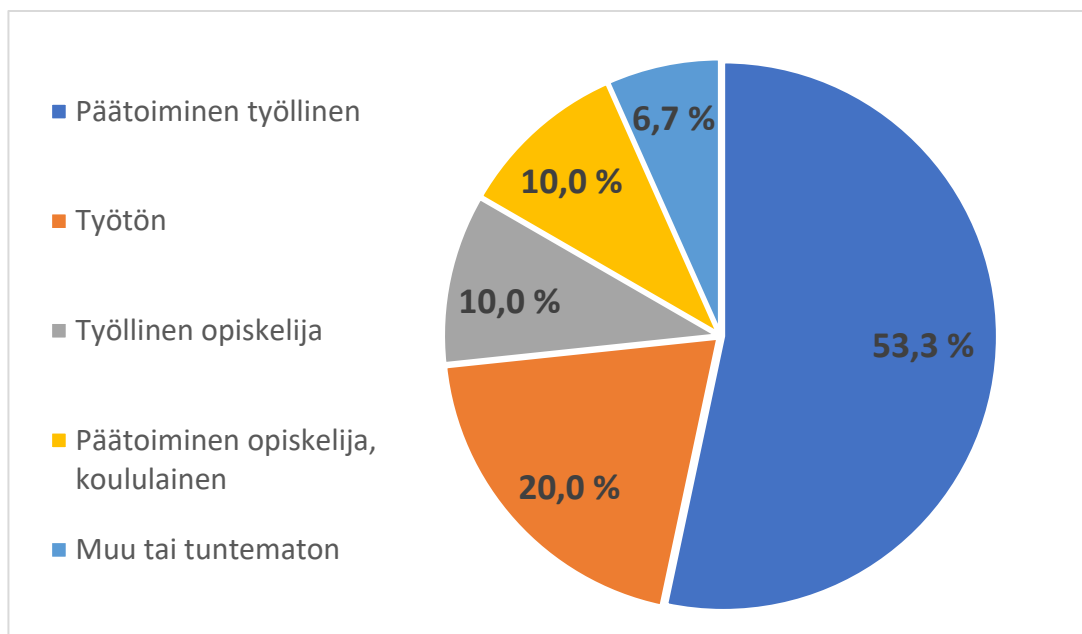

Kuvio 4. Karelian metsätalousinsinöörikoulutukseen valittujen ja opiskelupaikan vastaanottaneiden osuus vuosittain. (Vipunen 2022a)

3.4 Ammatillisen koulutuksen omaavien hakijoiden taustatiedot

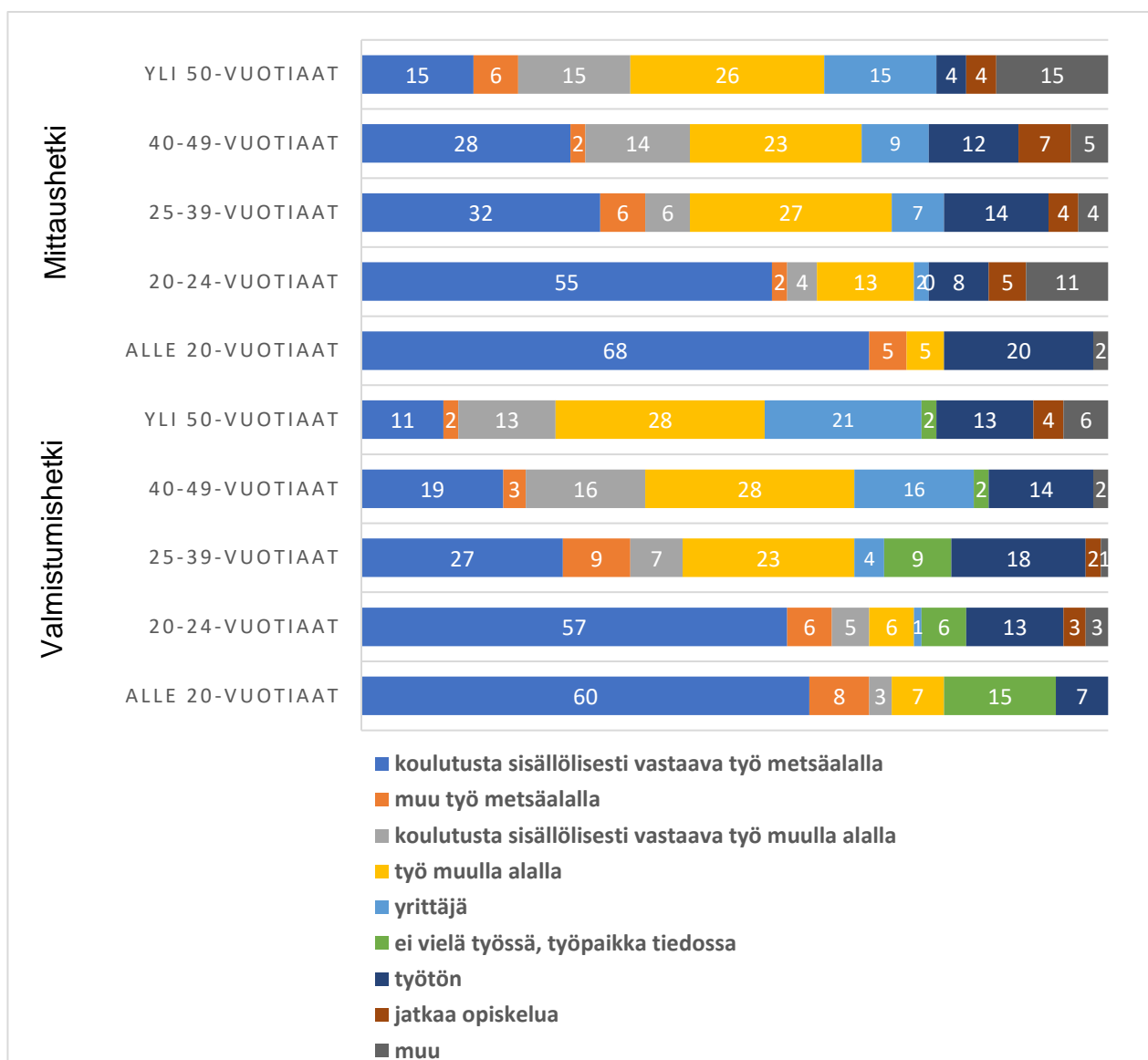
Ammatillisen pohjakoulutuksen omaava hakijaryhmä on hyvin potentiaalinen metsätalousinsinöörikoulutustason nostamisessa. Vuosina 2019 ja 2020 kaikista hakijoista ammatillisen tutkinnon omaavia oli noin 30 %. Suhteessa muihin hakijaryhmiin ammattikoulutuksen omaavia valitaan opiskelijoiksi melkein yhtä paljon kuin, heitä hakee koulutukseen. (kuvio 1.)

Vuonna 2019 Karelian metsätalousinsinöörikoulutukseen hakeneista ammatillisen koulutuksen käyneistä hakijoista suurin osa oli hakua edeltävänä vuonna joko työssäkäyviä (53,3 %) tai työttömiä (20 %) hakijoita. (kuvio 5.) Hakijoista vain 20 % olivat edeltävänä vuonna opiskelija-asemassa siten, että puolet opiskelivat päätoimisesti ja loput opiskelivat töiden ohella. Tämä tarkoittaa sitä, että hakijaryhmästä harvempi hakee korkeakouluun heti valmistumisen jälkeen.

Kuvio 5. Vuonna 2019 Karelian metsätalouden insinööriksi hakeneiden ammatillisen tutkinnon omaavien hakijoiden edellisen vuoden tilanne. (Vipunen 2022b)

Metsäpuolen opiskelijoiden iällä on suuri merkitys omaan ammattiin työllistymiseen ja jatko-opiskeluun. Tutkimukseen osallistui yhteensä 351 valmistunutta metsäalan ammattilaista, joista 23 oli metsäenergian tuottajia, 108 metsuri-metsäpalveluiden tuottajia ja 220 metsäkoneenkuljettajaa. Vuosien 2016–2019 aikana tehty tutkimus osoittaa, että mitä nuorempi valmistunut metsäpuolen ammattilainen on, sillä suuremmalla todennäköisyydellä hän työllistyy koulutusta sisällöllisesti vastaavaan ammattiin metsäalalla. Valmistuneet ammattilaiset lähtevät useammin jatkokouluttautumaan työelämässä olemisen jälkeen kuin suoraan valmistuttuaan. Jatkokoulutuksen kiinnostus painottuu yli 20 vuotiaisiin ammattilaisiin, jotka ovat pitäneet väli vuoden työelämässä, ovat yrittäjiä tai työttömänä. (kuvio 6)

Kuvio 6. Metsäalalta valmistuneiden työllisyys valmistuessa 2016-2019 ja mitaushetkenä ikäryhmittäin 2019 (n=351, %) (Työtehosseura 2020)

3.5 Väyläopinnot Riverian ja Karelian välillä

Väyläopinnot ovat perustutkintoihin tai lukio-opintoihin sisällytettyjä korkeakouluopintoja, joiden avulla opiskelija voi suorittaa korkeakouluopintoja perustutkinnon tai lukio-opintojen ohella. Väyläopinnot ovat valinnaisia, ja niiden tehtävänä on auttaa opiskelijoita siirtymään toiselta asteelta korkean asteen opintoihin. Karelia-ammattikorkeakoululla sekä Riverialla on pitkälle edennyt yhteistyö väyläopintojen parissa, ja Karelia tarjoaakin suurelle osalle koulutusaloistaan opintoväylän Riverian kautta. (Karelia 2022d.) Karelia-ammattikorkeakoulu

mahdollistaa myös metsätalousinsinöörikoulutuksen väyläopintojen suorittamisen ammatillisen opintojen ohessa. Ammatillisten opintojen ohessa suoritettujen metsätalousinsinööriopinnot voivat lyhentää ammattikorkeakouluopintoja puolella vuodella. Metsäalan väyläopinnot koostuvat pääosin metsätalousinsinööriopintojen ensimmäisen vuosikurssin syksyn opinnoista. Väyläkursseihin sisältyvät mm. Johdanto Suomen metsätalouteen, Metsätuhot, Puunhankinnan perusteet ja Näkökulmia biotalouteen. Valmistuttuaan Riveriasta opiskelijan voi hakea ammattikorkeakouluun erillishaun kautta täytettyään seuraavat erillishaun kriteerit. (Väyläopinnot 11/2022.)

Täytettävät kriteerit

1. Toisen asteen tutkinnon yhteydessä on suoritettu 30 opintopisteen väyläopinnot, jotka ovat haettavan tutkinnon ensimmäisen vuoden opintoja.
2. Hakukelpoiset opinnot sisältävät enintään 5 opintopistettä valmentavia matematiikan- ja kielten opintoja tai muita Karelian hyväksymiä opintoja.
3. Väyläopinnot tulee olla merkittyinä opintorekisterissä opintopisteiden kera sekä hän on valmistunut ammatillisesta tutkinnosta.

Kriteerit täytettyään opiskelija voi hakea erillishaun kautta tutkinto-opiskelijan paikkaa. Erillishaun kautta hakevaan opiskelijaan ei kohdistu erillistä valintakoetta. (Moilanen 2021, 3.)

3.6 Metsäalan väyläopinnot

Riveria ja Karelia suorittivat opetussuunnitelmien vertailua väyläopintoja varten keväällä 2014. Vertailussa havaittiin, että kiitettävästi suoriutuvat ammattikouluopiskelijat suoriutuisivat ammattikorkeakouluopinnoissa tyydyttävien arvosanoin. Tästä huolimatta väyläopinnot ovat olleet vähäisessä suosiossa opiskelijoiden keskuudessa. Väyläopintojen todellinen hyöty ei nykyisellä

opetussuunnitelmalla toimi, sillä vuoden opintojen korvaaminen on nykyisellään hyvin haastavaa. (Aalto & Varis 2019, 29–31.)

Vertailussa kävi ilmi, että opetussuunnitelmien sisällöt eivät vastanneet tarpeeksi toisiaan, eikä niiden yhteensovittaminen onnistunut. Opetussuunnitelmien tarkastelu olisi pitänyt aloittaa jo huomattavasti aikaisemmin, sillä ammattikorkeakoulujen opintosuunnitelman uudistaminen oli vertailuvaiheessa jo niin pitkällä, ettei muutoksien tekeminen olisi ollut järkevää. (Aalto & Varis 2019, 29–31.)

Metsäalan työllisyystilanne varsinkin metsäkonepuolella on hyvä, joten kynnys lähteä väyläopintoihin heti valmistumisen jälkeen on korkea. Työtehoseuran v. 2020 julkaistusta tutkimuksesta käy ilmi, että vastavalmistuneista metsäkoneenkuljettajista vain 2 % jatkaa opiskelua (Työtehoseura 2020, 39).

Karelian ja Riverian metsäpuolen opiskelijoiden välillä on ollut opetusyhteistyötä. Karelian opiskelijat tekivät laatumittauksia Riverian hakkuiden jälkeen ja vierailivat Riverian opiskelijoiden hakkuutyömaalla tutustumassa metsäkonekalustoon. Näiden vierailujen lisäksi Valtimon valmistuvia opiskelijoita on useina vuosina käynyt vierailemassa Karelialla ja tutustumassa ammattikorkeakoulun metsäopetukseen. (Aalto & Varis 2019, 29–31.)

4 Opinnäytetyön tutkimustehtävä

Tämän opinnäytetyön tarkoitus on selvittää Riveria-ammattioppilaitoksen metsäpuolen opiskelijoiden perustiedon hallintaa metsätalousinsinöörikoulutuksesta Karelia-ammattikorkeakoulussa ja halukuutta hakea koulutukseen. Tutkimuksen on tarkoitus antaa kuva siitä, kuinka hyvin toiseen asteen opiskelijat tietävät metsätalousinsinöörikoulutuksesta ja mitä lisätietoja he kaipaavat. Lisäksi selvitetään syyt sille, miksi koulutus on tai ei ole mielenkiintoinen ja tutkitaan opiskelijoiden kiinnostusta hakea väylä- tai jatko-opintoihin.

Tutkittavaksi tulevat myös syyt sille, miksi opiskelijat pitävät tai eivät pidä metsätalousinsinöörikoulutusta Karelia-ammattikorkeakoulussa houkuttelevana ja onko kiinnostus koulutuksesta kytköksissä haluun hakea opiskelemaan metsätalousinsinööriksi. Tutkimuksessa selvitetään opiskelijoiden pohjatiedon vaikutusta koulutuksen houkuttelevuuteen ja myös mahdollisten jatko-opiskeluiden aikataulua. Korkeakouluopinnoista kiinnostuneet opiskelijat voivat kertoa, haluavatko he jatkaa korkeakouluun heti ammattikoulusta valmistumisen jälkeen vai myöhemmin, muutaman vuoden työskentelyn jälkeen.

Tämän tutkimuksen pääasiallinen tehtävä on kartoittaa toisen asteen opiskelijoiden tietoisuutta ja kiinnostusta metsätalousinsinöörikoulutusta kohtaan. Lisäksi tutkimuksessa selvitetään väyläopintojen nykyistä toimivuutta ja mahdollisia kehityskohteita.

5 Opinnäytetyössä käytetyt menetelmät

5.1 Tutkimusmenetelmän valinta

Tähän tutkimukseen sopii parhaiten kvantitatiivinen tutkimusote ja tutkimustyyppinä kartoittava tutkimus (Vilkka 2007, 20). Edellä mainitut tutkimusmenetelmät sopivat tässä tapauksessa parhaiten, sillä tutkimus on suoritettu verkkokyselynä ja sen tarkoituksena on selvittää, missä määrin opiskelijat ovat tietoisia ja motivoituneita hakemaan opiskelemaan Karelia-ammattikorkeakoulun metsätalousinsinöörikoulutukseen.

Tutkimuksessa käytetään myös laadullista tutkimusmenetelmää. Laadullista tutkimusta käytetään yksittäisiin haastatteluihin kartoittaakseen väyläopintojen nykytilannetta sekä aineiston analysointivaiheessa, jossa analysoidaan opiskelijoiden tietoisuutta ja halukkuutta hakea metsätalousinsinöörikoulutukseen.

5.2 Aineistonkeruu ja otos

Aineistonkeruumenetelmäksi on valittu verkkokysely. Verkkokysely on tehokas ja edullinen tapa kerätä aineistoa, kun perusjoukko on suuri. (Vilkka 2007, 28.)

Tutkimuksen onnistumisen kannalta oli tärkeää pitää yhteyttä Riverian opettajiin sekä Joensuun että Valtimon kampuksilla. Opettajille esitettiin tutkimuksen perustiedot saatekirjeen muodossa ja kyselyn ohjeellinen luonnos. Myöhemmin sovittiin kyselyn järjestelystä ja päivämääristä. Kysely suoritettiin Riverian Valtimon kampuksella maanantaina 31.1.2023 ja Joensuun kampuksella perjantaina 3.2.2023. Aineistonkeruu tapahtui siten, että opiskelijat tavoitettiin lähitunneilla ja pyydettiin heitä vastaamaan verkkokyselyyn, johon osallistui 74 opiskelijaa 195 mahdollisesta.

Perusjoukon koko ja vastaajien osuus perusjoukosta ei ollut erityisen suuri, joten otantamenetelmien käyttö ei ole tarpeellista. Edellä kuvattua menetelmää kutsutaan kokonaistutkimukseksi, eikä se liity otantamenetelmiin. Päätymisen kokonaistutkimukseen oli johdonmukaista. Koska kyseessä on yli 100 henkilön perusjoukko, tutkimuksen kustannukset pysyvät kurissa ja perusjoukon koko tarjoaa tarkempaa aineistoa. (Vilkka 2007, 52, 56.)

Vastausten tilastollinen edustavuus saattaa vaihdella eri perusjoukon sisältävien ryhmien välillä (mikä opintovuosi meneillä, suuntautuminen). Tästä huolimatta pyritään hallitsemaan perusjoukon edustavuutta suurella osallistujamäärällä kyselyyn, jotta suurimman osan perusjoukon vastauksista antaisivat luotettavamman tuloksen. (Vilkka 2007, 75.)

5.3 Kyselylomakkeen suunnittelu

Kyselylomakkeen suunnittelu alkaa tutkimuskysymysten suunnittelusta. Tämä vaihe on erittäin tärkeä aineiston keruun ja tutkimuksen lopputuloksen kannalta. Suunnitteluvaiheessa on tärkeää muistaa, että kysymysten avulla on saatava

vastaus tutkimusongelmaan. Jotta vastaus olisi mahdollisimman luotettava, kysymysten täytyy olla sopivan laajoja ja kattavat perusjoukkoa ajatellen sekä kieliasultaan selkeät ja tarkat. Kyselylomakkeen visualisuus, kysymysten määrä ja muotoilu tulisi myös saada optimaaliseksi perusjoukkoa ajatellen. (Ronkainen 2008, 31–32.)

Kyselylomakkeissa käytetään useimmiten kolmea kysymystyyppiä: avoin kysymys, monivalintakysymys ja suljettu kysymys. Lisäksi on mahdollista käyttää myös sekamuotoista kysymystä. Avoimeen kysymykseen vastataan omin sanoin eikä siihen ole valmiita vastausvaihtoehtoja. Se sopii parhaiten tilanteeseen, jossa tutkittava aihe on moniselitteinen. Monivalintakysymyksessä vastaajalle annetaan rajattu määrä vastauksia, joita hänen oletetaan tietävän ennakoon. Hän voi valita yhden tai useamman vastausvaihtoehdon. Poissulkevissa kysymyksissä voi valita vain yhden vastauksen eri vaihtoehdoista. Sekamuotokysymyksessä on valmiiden vastausvaihtoehtojen lisäksi kohta, jonne voi tarjota oman vastausvaihtoehdon, mikäli sitä ei löytynyt valmiina olevista. (Ronkainen 2008, 33–34.)

Kysymysten suunnittelu alkaa oman tutkittavan ilmiön pääpiirteiden hahmottamisella ja sen eri osa-alueiden kartoittamisella. Tätä vaihetta seuraa ilmiön jakaminen osa-alueiksi eli teemoiksi. Seuraavaksi täytyy päättää mitkä teemat ja aiheet ovat tutkimustuloksen kannalta olennaisia ja perusteltuja. Näin saadaan tutkimusalueen rajattua ja samalla vastaamaan tutkimuksen tavoitteita. (Ronkainen 2008, 34–35.)

Perusjoukolle esitettävät kysymykset eivät saa olla ristiriidassa ennakkotiedon kanssa, mutta vastausvaihtoehtojen on oltava mahdollisimman relevantteja. Erinomaisesta kysymysideasta ei aina tule hyvää kysymystä. On mahdollista, että hyvästä ideasta huolimatta selkeän kysymyksen tai vastausten muotoilu kohderyhmälle osoittautuu mahdottomaksi. Kaikkien vastaajien on ymmärrettävä kysymykset samalla tavalla, jotta tutkimuksen tulosta voitaisiin laskea luotettavaksi. Perusjoukon motivaation ylläpitämistä varten kysely tulee laatia siten, että kysymykset ovat loogisessa järjestyksessä ja sananvalinnat ovat selkeitä. Kyselylomake tulee testata ennen loppukyselyn esittämistä perusjoukolle,

jotta laatijat löytäisivät kehityskohteita kyselystä. (Ronkainen 2008, 35–36, 38.) Koekyselyn vastaajina toimivat todellisen kyselyn kohderyhmän vastaavat vastaajat. Testauksen avulla on tarkoitus havainnoida kysymysten selkeyttä, tarpeellisuutta ja puutteita. Koekysely auttaa hahmottamaan sen puutteet ja tulevat kehitystarpeet. (Vilka 2007, 78.)

Jotta vastaajien tietoisuus olisi riittävä kyselyyn liitetään saatekirje. Saatekirje sisältää tietoa siitä, mitä tietoja kerätään ja mihin tarkoitukseen. Nykyaikana on yleistymässä saatesanat. Saatesanoissa esitellään samaa asiaa mitä saatekirjeessä, mutta suppeammin. Saatesanat eivät tuota yhtä paljon luottamusta ja halua mahdolliselle tutkittavalle osallistua kyselyyn, mutta asia taas riippuu kyselyn luonteesta. Mikäli kyselyn tarkoitus on yksinkertainen ja lyhyesti esitettävissä niin saatesanat voidaan käyttää saatekirjeen sijaan. (Vilka 2007, 81.) Tähän verkkokyselyyn on suunniteltu suullinen ja kirjallinen saatesana, jotta vastaajat voisivat ennen kyselyyn vastaamista varmistua tutkimuksen aikeista.

5.4 Aineiston käsittely

Aineiston käsittelyä aloitetaan käymällä läpi kyselystä kerättyä aineistoa ja tarkastamalla sitä virheiden ja vastausten laadun kannalta. Tässä vaiheessa selviää kyselylomakkeen kysymysten onnistuminen muotoilun ja selkeyden kannalta. Virheelliset ja puutteelliset vastaukset poistetaan, minkä jälkeen analysoidaan mahdollista katoa. Katoa analysoidaan vastaajien yhteisten muuttujien perusteella. Kato ei ole suinkaan ongelma perusjoukon edustavuudelle, mikäli se on suhteellinen, satunnaisesti jakautunut tai vähäinen. (Vilka 2007, 106.)

Perusjoukon tutkimusaiheen perustiedon aliarvioiminen tai huono kyselysuunnittelu voivat johtaa puuttuviin havaintoyksiköiden arvoihin. Tämä voi johtaa siihen, että tutkittavat jättävät vastaamatta tiettyihin kysymyksiin tai vastaukset ovat epäselvät. Tällöin voidaan käsitellä puutteelliset vastaukset omana ryhmänä tai sulkea pois tutkimuksesta kaikki tutkittavat, jotka ovat antaneet puutteellisen vastauksen tai jättäneet kokonaan vastaamatta missä tahansa

kysymyksessä. Perusjoukko saattaa vähentyä tällöin merkittävästi, joten tämä vaihtoehto on suotavaa vain perusjoukon ollessa suuri. (Vilkkä 2007, 108.)

Yleisesti paperilomakekyselyyn liittyy monta haastetta, jotta saataisiin luotettava ja virheetön tulos. Näitä haasteita ovat lomakkeen vastausten tarkastus ja syöttäminen järjestelmään. (Vilkkä 2007, 110–112.) Tässä tutkimuksessa verkkokyselyn eduksi voidaan laskea automaattinen tietojen siirtyminen järjestelmään, mikä ennaltaehkäisee lomakkeiden syöttövirheet järjestelmään ja helpottaa lomakkeiden käsittelyä verkossa. Tästä huolimatta aineiston tarkastus on tehtävä, koska muuttujien nimien ja arvojen täytyy olla oikeita (Vilkkä 2007, 114).

5.5 Johdanto aineistoanalyysiin

Aineiston analyysiin liittyy runsaasti muuttujien ja tunnuslukujen laskentaa. Analyysitavan valinta on kytköksissä muuttujien määrään. Yhden muuttujan jakauman selvittämiseen käytetään sijaintilukuja eli moodia ja keskiarvoa. Jos on tarkoitus selvittää havaintoarvojen eli vaihteluvälin ja keskihavainnon riippuvuutta toisiinsa käytetään hajontalukuja. Yhden muuttujan analyysissä kannattaa selvittää mahdollisimman kuvaavaa tunnuslukua, jotta tutkimukseen saataisiin mahdollisimman kattavat tulokset hieman eri näkökulmista. (Vilkkä 2007, 119.)

Sijaintiluvut osoittavat mihin suuruusluokkaan tai mittatason kohtaan sijoittuu suurin osa muuttujien havainnoista. Sijaintilukujen ryhmään kuuluu moodi, mediaani, aritmeettinen keskiarvo ja fraktiili. (Vilkkä 2007, 121.)

Moodin tehtävänä on osoittaa luokka, jossa esiintyy eniten havaintoja. Moodin avulla pystytään löytämään suurin luokka, kunhan havainnot on ennakkoon luokiteltu tai jaettu ryhmiin. Mediaani taas kertoo havaintolukujen keskimmäistä havaintoa. Se selviää asettamalla havainnot suuruus järjestykseen ja ottaa se luku, joka löytyy havaintorivin puolesta välistä. Aritmeettinen keskiarvo saadaan laskemalla havainnot yhteen ja jakamalla summa havaintojen määrällä.

Kyseinen keskiluku ei ole kovin luotettava, sillä sen hajonta voi olla suuri, joten sen yhteydessä suositellaan käyttämään moodia. (Vilkkä 2007, 121–123.)

Tässä työssä aritmeettinen keskiarvo on esiintynyt esimerkiksi kuviossa 10, jossa käsitellään opiskelijoiden arviota tietämyksestään asteikolla 1–5. Tässä tapauksessa keskiarvo helpottaa esittämään perusjoukon keskimääräistä eli suuntaa antavaa tietämystä aihekohtaisesti ilman laajamuotoista ja runsasluukuista raporttia.

5.6 Ristiintaulukointi ja korrelaatiokerroin

Ristiintaulukointi selvittää kahden tai useamman muuttujan välistä riippuvuutta. Havaintojen määrät pitää käsitellä prosenttilukuina. Ristiintaulukoinnin merkittävästä tietohyödyistä huolimatta se ei ole varsinainen syy-seuraussuhde indikaattori. (Vilkkä 2007, 129.)

Tässä tutkimuksessa käytetään khii neliötestimenetelmää selvittääkseen muuttujien riippuvuussuhdetta vastauksiin. Testissä selvitetään p-arvon suuruutta, joka vastaa väitteeseen riippuvuudesta. Jos p-arvo on alle 0,05 niin väite riippuvuudesta pitää paikkaansa ja jos arvo on suurempi niin tilastollisesta riippuvuudesta ei voida todeta. (Holopainen & ym. 2004, 157.)

Tämän opinnäytetyön tulosten analysoinnissa on käytetty ristiintaulukointia mm. eri vuosikurssin opiskelijoiden vastauksia vertaillessa. Ristiintaulukointi auttaa löytämään uusia näkökulmia vastauksien analysoinnissa.

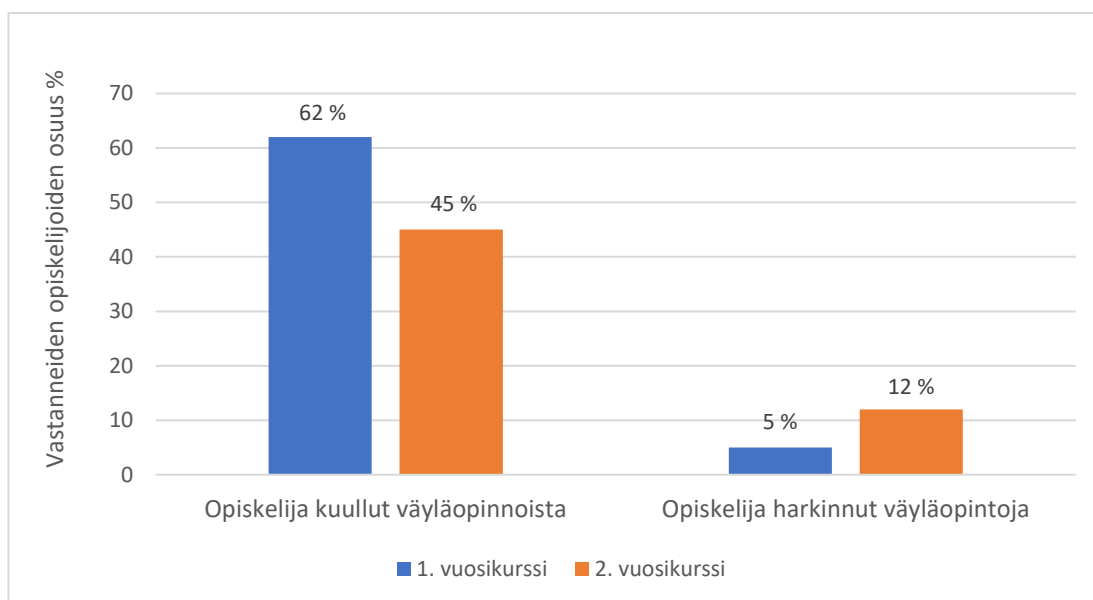
6 Tutkimuksen tulokset

6.1 Vastaajien taustat

Kyselyä varten tavoitettiin yhteensä 79 opiskelijaa, joista kyselyyn vastasi 74. Riverian metsäpuolella on 195 perustutkinnon opiskelijaa, joten kyselyn vastausprosentti oli noin 38 %. Kyselyyn vastasi 39 ensimmäisen vuoden opiskelijaa, 33 toisen vuoden opiskelijaa ja kaksi kolmannen vuoden opiskelijaa. Tutkimuksessa käsitellään vain ensimmäisen ja toisen vuoden opiskelijoita, sillä kolmannen vuoden opiskelijoiden määrä on liian pieni ollakseen vertailukelpoinen. Vastaajista 85 % opiskelee Valtimon kampuksella ja loput Joensuun kampuksella. Kyselyyn vastaajista 93 % on miehiä. Loput vastaajat luokittelevat sukupuolensa naiseksi 6 % tai muuksi 1 %. Vastaajien ikäjakauma on nuorisopainotteen, sillä yli 86 % vastaajista on alle 20-vuotiaita, 10 % on 20–29-vuotiaita ja loput 4 % ovat jakautuneet tasaisesti 31–59 ikäryhmien välille. Peruskoulutus on pohjakoulutuksena 83 % vastaajista, kun ammatillinen- ja korkeakoulututkinto on vastaavasti 16 % ja 1 %. Valtaosa perusjoukosta opiskelee ensimmäistä- 53 % tai toista vuotta 44 %, kun kolmannella vuosikurssilla opiskelee vain 3 % vastaajista. Opiskelijoista 74 % on suuntautunut metsäkoneenkuljettajakoulutukseen, 11 % ei ole suuntautunut, 8 % opiskelee metsäkoneasentajaksi ja 7 % puutavara-auton kuljettajaksi.

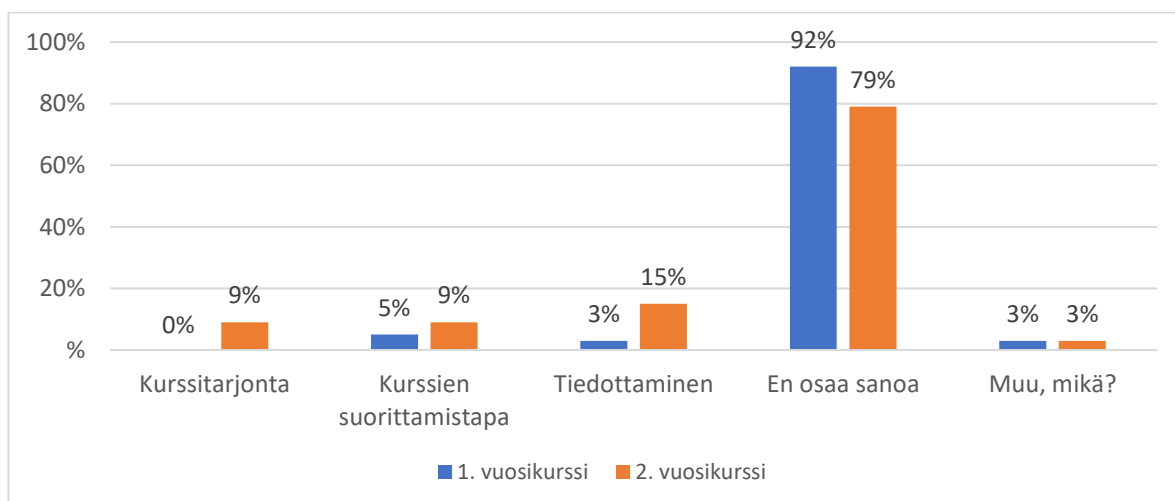
6.2 Tietoisuus väyläopinnoista

Kyselyyn vastanneista opiskelijoista (n=72) 54 % on kuullut väyläopinnoista ja vain 8 % harkinnut siirtyvänsä niihin. Ristiintaulukoinnin avulla selviää, että ensimmäisen vuoden opiskelijoista 62 % on kuullut väyläopinnoista, kun toisen vuoden opiskelijoista vastaava lukema on 45 %. Siirtymistä väyläopintoihin harkitsee 12 % toisen vuoden opiskelijoista, kun ensimmäisen vuoden opiskelijoista vain 5 % harkitsee väyläopintoja. (kuvio 7)

Kuvio 7. Kyselyyn osallistuneiden tietoisuus väyläopinnoista ja kiinnostus väyläopinnoista vuosittain. (n=72).

Valtaosalla vastaajista (86 %) ei ollut mielipidettä väyläopintojen parannusehdotuksista. Toisen vuoden opiskelijat toivoivat väyläopintojen tiedottamisen parantamista, kurssitarjonnan laajentamista sekä kurssien suorittamistapojen kehittämistä. Ensimmäisen vuoden opiskelijat toivoivat parantamista tiedottamiseen ja suorittamistapojen kehittämiseen sekä lisäämiseen. Ensimmäisen vuoden opiskelijoista (n=39) 92 % ei osaa mainita väyläopinnoissa parannettavia asioita, kun taas toisen vuoden opiskelijoilla (n=33) vastaava lukema on 79 %. ”Muu, mikä?”-kohdassa eräs vastaaja oli maininnut, että väyläopintojen ympärillä olevaa epätietoisuutta olisi hyvä poistaa. (kuvio 8.)

Kuvio 8. Mitä asioita väyläopinnoissa olisi mielestäsi hyvää parantaa? (n = 72)

Riverian ja Karelian väyläopintoyhteistyön toimivuuden selvittämiseksi on haastateltu Riverian uraohjauspalveluiden opinto-ohjaaja Eine Paldania. Väyläopinnoista tiedusteltaessa kävi ilmi, että metsäalan väyläopinnot ovat huomattavasti pienemmässä suosiossa kuin muiden alojen väyläopinnot ja tähän on useita syitä. Oppilaitosten kampusten välinen etäisyys on noin 140 km, joka itsessään hankaloittaa liikkumista kampusten välillä. Toteutuksen järjestäminen Kareliassa hankaloittaa opiskelijan elämään jatkuvan liikkumisen takia, kun taas verkkokursseilla verkostoituminen on hyvin hankalaa.

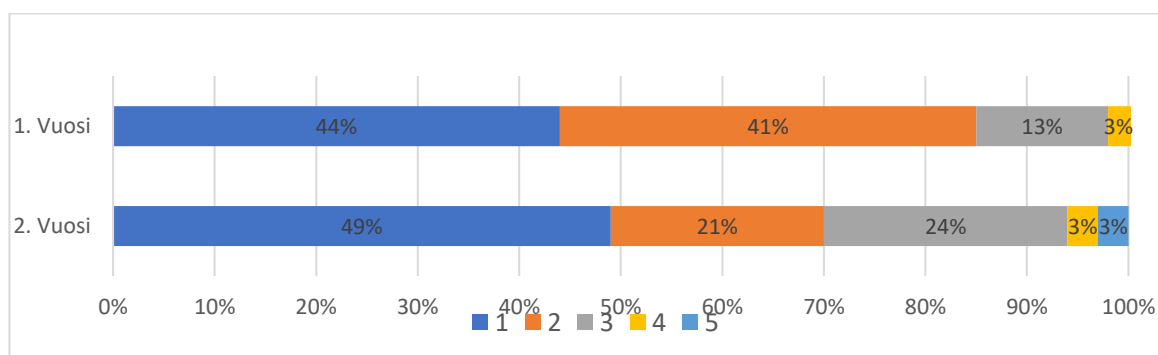
Merkittäväksi ongelmaksi on muodostunut tutkinnon perusteet. Ammatillisen tutkinnon perusteet ovat koulutuksen järjestämistä ja opintopolkujen suunnittelua ohjaavia tekijöitä, jotka määrätään opetushallituksessa. Oppilaitosten on noudatettava tutkinnon perusteita opintojaksoja suunnitellessa. Väyläopintoihin tutkinnon perusteet vaikuttavat erityisesti siksi, että oppilaitos ei pysty muokkaamaan tutkinnon perusteita niin, että väyläopinnot saataisiin mahdollistamaan ammattitutkintoon. Vaikka opiskelija haluaisi suorittaa opintojen ohessa väyläopintoja, tutkinnon perusteet eivät siihen veny. (Paldan 2022.)

Haastattelussa kävi ilmi, että opiskelijoita on ollut hyvin vaikea saada kiinnostumaan opinnoista, koska 30:n opintopisteen opinnoille ei ole ollut sijaa Riverian tutkinnossa. Tavanomaisesti väyläopintokurssin suorittamisesta opiskelija saa opintopisteet väyläopintojen kautta sekä omaan ammattitutkintoon sekä ammattikorkeakoulututkintoon. Kaksinkertaisten opintopisteiden hyöty on kadonnut, koska opintopisteitä ei ole Riverian päässä pystynyt sisältämään suoritukseen. Paldanin mukaan parhaimmillaan kolme opiskelijaa on aloittanut metsätalousinsinööriväyläopinnot lukukaudessa ja useimpina lukukausina väyläopinnot on aloittanut vain muutama opiskelija. Yhteensä Paldan arvioi metsäpuolella aloittavan opiskelijoita vuosittain noin 70–80, joten väyläopiskelijoiden osuus kaikista aloittavista opiskelijoista on todella pieni. Pienen opiskelijamäärän takia vertaistuen puute korostuu, varsinkin verkkokursseja suorittaessa. Väyläopintojen suorittaminen yksin saattaa näin muodostua ylitsepääsemättömän vaikeaksi.

Metsäpuolen väyläopintojen tulevaisuudesta Paldan mainitsee väyläopintojen suuntaamista myös maatalous- ja puutarhapuolen opiskelijoille, joiden keskuudesta saattaisi löytyä kiinnostusta metsätalousinsinöörikoulutukseen. Paldanin mukaan toinen merkittävä muutos, joka vaikuttaisi metsäpuolen väyläopintoihin on tuleva mahdollinen tutkinnon perusteiden muutos. Muutoksesta on ollut puhetta opetushallituksessa, mutta muutoksen mahdollinen ajankohta ei ole tiedossa. Muutoksen myötä korkeakouluopinnoilla pystyisi ylittämään tutkinnon laajuuden, joka helpottaisi väyläopintojen suunnittelua ja suorittamista merkittävästi. Hyväksi kehityskohteeksi Paldan mainitsi verkko-opintojen ohjatun aloituksen. Ohjatussa aloituksessa verkko-opiskelijoiden kanssa käydään läpi muun muassa järjestelmää ja kurssilla alkuun pääsemistä

6.3 Tietoisuus Karelia-ammattikorkeakoulusta ja metsätalousinsinöörikoulutuksesta

Tässä osiossa esitetään tulokset siitä, miten perusjoukko arvioi tietämystään Karelia-ammattikorkeakoulun toiminnasta ja metsätalousinsinöörikoulutuksesta. Perusjoukon tietoisuus arvioidaan asteikoilla 1–5, jolloin 1-ei tiedä lainkaan ja 5-tietää paljon. Opiskelijoista vuosikurssista riippumatta vajaa puolet 46 % ei tiedä lainkaan Karelian koulutuksista ja toiminnasta. Ensimmäisen vuoden opiskelijoista 44 % ei tiedä Karelian toiminnasta ja koulutuksista, kun toisen vuoden opiskelijoista vastaava osuus on 49 %. Khiin neliö -testin tuloksen mukaan ($p=0,3109$) opiskelijoiden vuosikurssilla ja tietoisuudella Karelian toiminnasta ei ole tilastollisesti merkitsevää riippuvuutta eli tietoisuus Kareliasta ei ole riippuvaista opiskelijan vuosikurssista. ($df=4$, $\chi^2 = 4,7775$, $p= 0,3109$) (kuvio 9)

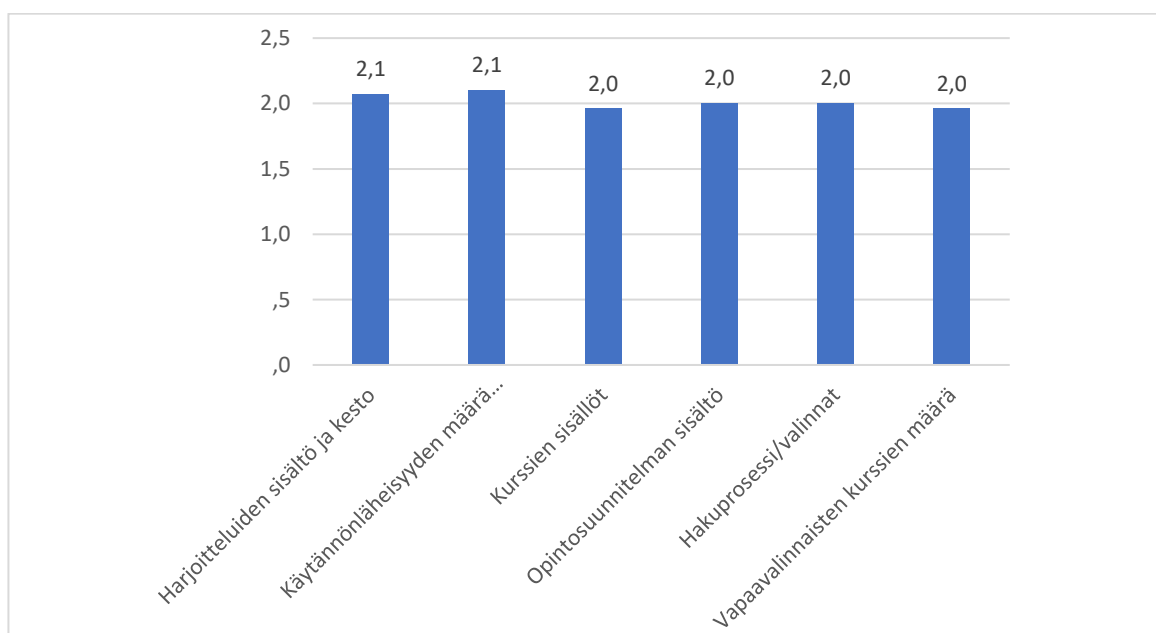

Kuvio 9. Kuinka hyvin tiedät ammattikorkeakoulun toiminnasta/koulutuksista? (n=72)

Seuraavaksi opiskelijat arvioivat omaa tietämystään metsätalousinsinöörin koulutuksen sisällöistä. Kysymysryhmässä selvitetään arvio perusjoukon tietämyksestä hakuprosessista ja valinnoista, opintosuunnitelman sisällöstä, opetuksen käytännönläheisyydestä, harjoitteluiden kestosta ja sisällöstä, vapaavalintaisten kurssien sisällöstä sekä koulutuksen haastavuudesta. Arvio määriteltiin samalla skaalalla 1–5, kuin edellinen kysymys.

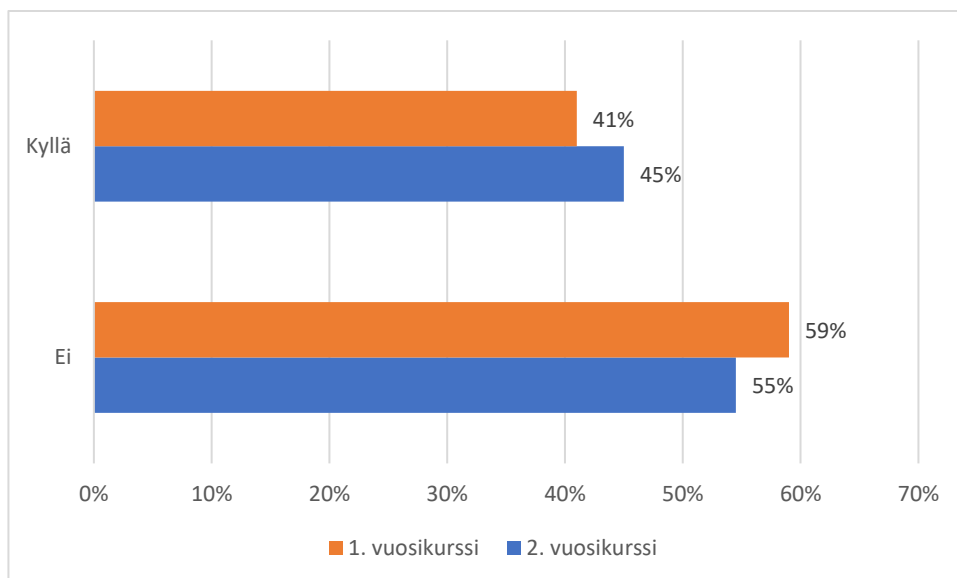
Perusjoukon tietämys jakaantui vastauksien keskiarvojen (2,0–2,2) perusteella tasaisesti eri kategorioiden välillä. Eniten vastaajat tietävät mielestään koulutuksen haastavuudesta sekä käytännönläheisyyden määrästä opetuksessa ja vähiten vapaavalintaisten kurssien määrästä sekä hakuprosessista ja valinnoista.

(kuvio 10)

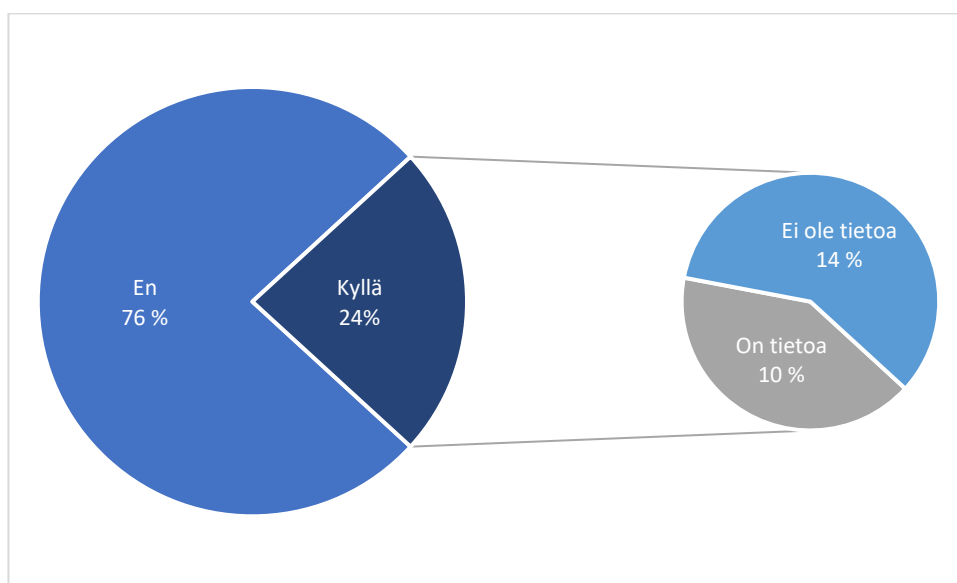
Kuvio 10. Miten arvioisit omaa tietämystäsi metsätalousinsinööriopinnoista. (n=72, ka)

Seuraava kysymys käsitteli sitä, kuinka suuri osa opiskelijoista kokee, että heidän tietämyksensä metsätalousinsinöörin koulutuksesta riittää muodostaakseen mielipiteen siitä. Tulokset osoittavat, että keskimäärin reilu puolet vastaajista ei nykyisellä tietämyksellään ole muodostanut mielipidettä metsätalousinsinöörin koulutuksesta. (kuvio 11.)

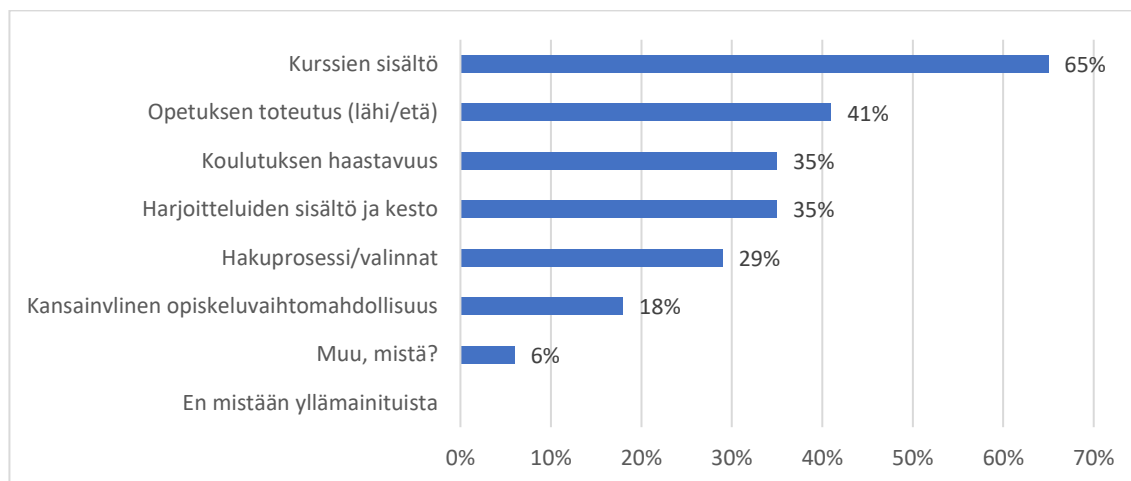
Kuvio 11. Koetko että sinulla on tarpeeksi tietoa metsätalousinsinöörin koulutuksesta muodostaaksesi mielipiteen siitä? (n=72)

Kysymykseen ”Haluaisitko saada lisää tietoa metsätalousinsinöörin koulutuksesta?”, kyllä-vastauksen antoi vain 24 % perusjoukosta. Lisätietoa aiheesta halusi saada 7 opiskelijaa, joilla on tarpeeksi tietoa muodostaakseen mielipiteen metsätalousinsinöörin koulutuksesta ja 10 opiskelijaa, jolla ei vastaavaa tietoa ole. (kuvio 12)

Kuvio 12. Haluaisitko saada lisää tietoa metsätalousinsinöörin koulutuksesta? (n=72)

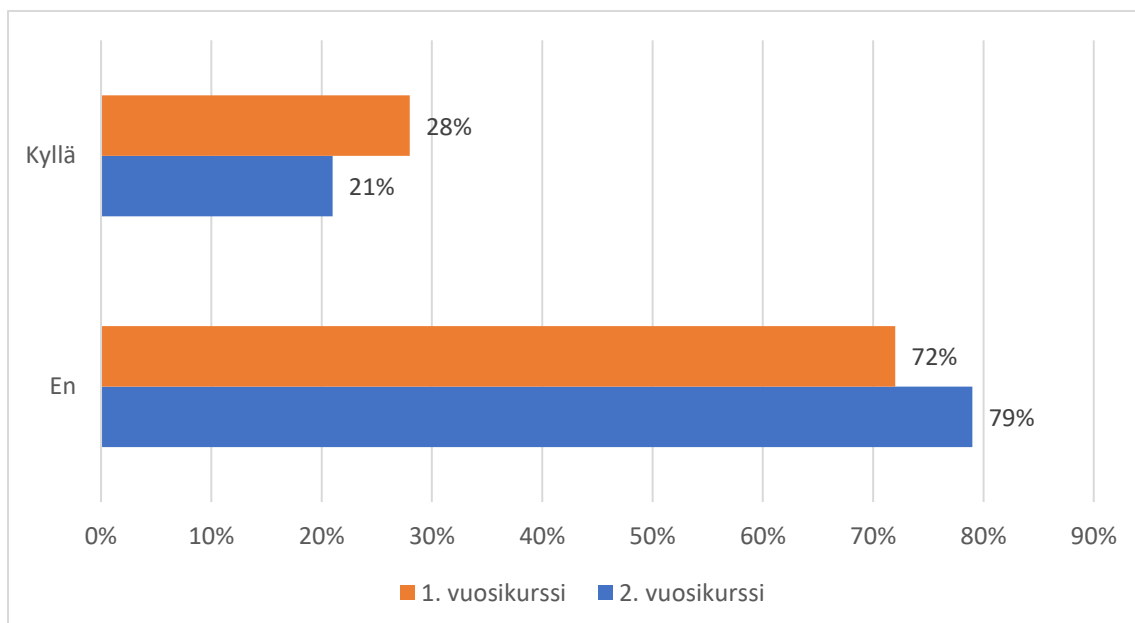
Opiskelijat, jotka halusivat saada lisää tietoa metsätalousinsinöörikoulutuksesta, olivat aktiivisia valitsemaan aiheita, joista tiedottaminen olisi heille tarpeen. Tähän monivalintakysymykseen, jossa sai valita 1–3 vaihtoehtoa saatiin 39 vastausta, kun kysymykseen vastasi 17 opiskelijaa. Eniten opiskelijoita kiinnosti kurssien sisältö 65 % ja vähiten kansainvälinen vaihtomahdollisuus 18 %. (kuvio 13)

Kuvio 13. Mistä aiheesta haluisit saada lisää tietoa? (n=17)

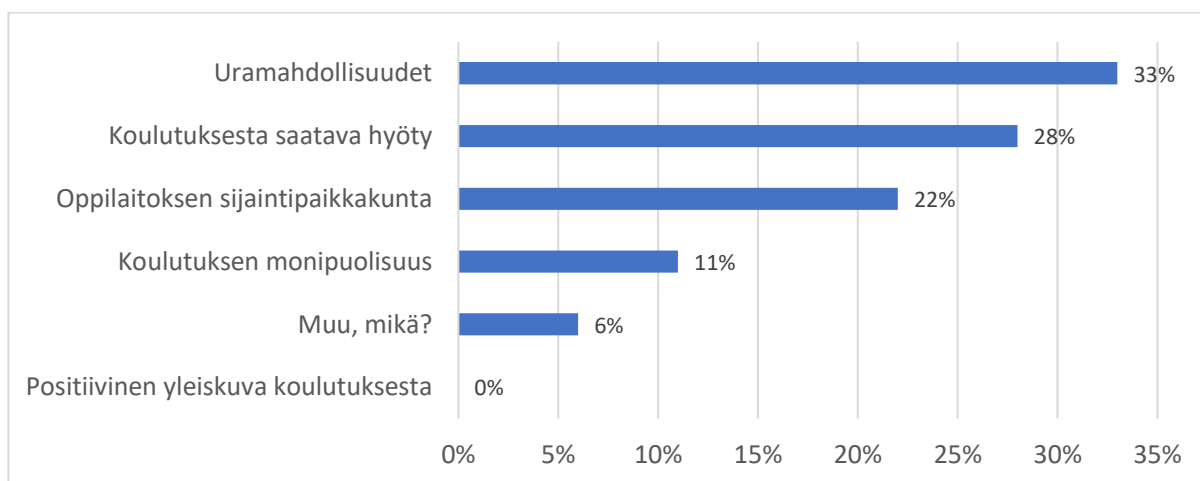
6.4 Metsätalousinsinöörikoulutuksen houkuttelevuus

Tässä osiossa käydään läpi tulokset metsätalousinsinöörikoulutuksen houkuttelevuudesta Karelia-ammattikorkeakoulussa. Valtaosa kyselyyn osallistuneista ei nähnyt metsätalousinsinöörikoulutusta houkuttelevana, sillä vain joka neljännes vastasi kysymykseen myöntävästi. Metsätalousinsinöörikoulutus kiinnostaa enemmän ensimmäisen kuin toisen vuoden opiskelijoita. Ensimmäisen vuoden opiskelijoista 28 % näki metsätalousinsinöörikoulutuksen Karelia-ammattikorkeakoulussa houkuttelevana, kun vastaava lukema toisen vuoden opiskelijoilla oli 21 %. Erityisen houkuttelevana metsätalousinsinöörikoulutus Kareliassa nähtiin Joensuun kampuksella opiskelevien ensimmäisen vuoden opiskelijoiden keskuudessa (n=11): heistä jopa 36 % näki koulutuksen Karelialla houkuttelevana. Kii nelio -testillä osoitetaan, että metsätalousinsinöörikoulutuksen houkuttelevuudella ei riipu vuosikurssista. ($df = 1$; $\chi^2 = 0,6746$; $p = 0,41$). (kuvio 14)

Kuvio 14. Näetkö metsätalousinsinöörikoulutuksen houkuttelevana Karelia-ammattikorkeakoulussa? (n=72)

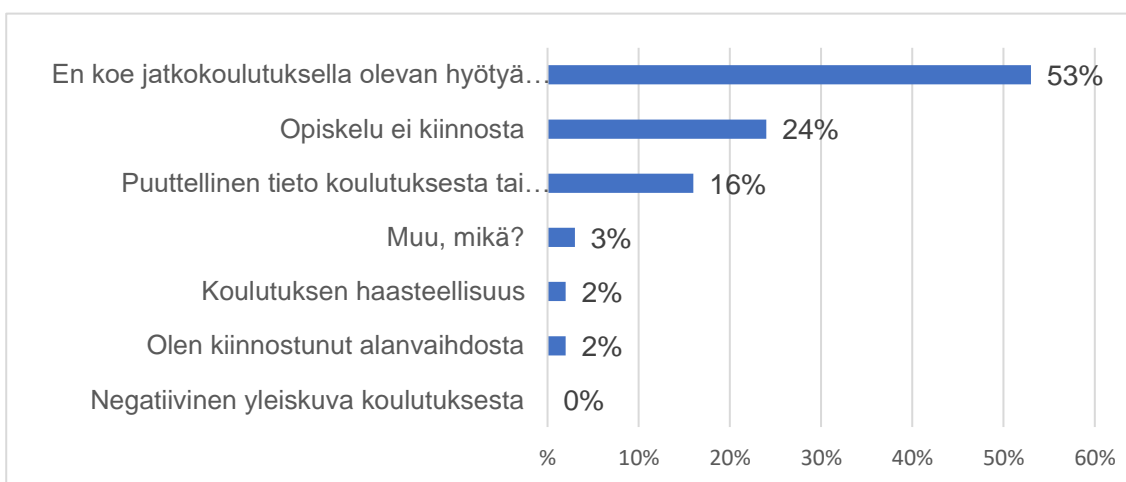
Opiskelijoilta, jotka näkivät metsätalousinsinöörikoulutuksen Karelia-ammattikorkeakoulussa houkuttelevana, kysyttiin syitä koulutuksen houkuttelevuuteen. Opiskelijat valitsivat omasta mielestään houkuttelevimman tekijän, joista suosituin on ”koulutuksesta avautuvat uramahdollisuudet”, jonka valitsi kolmasosa vastaajista. Toiseksi eniten opiskelijat näkivät houkuttelevana koulutuksesta saatavan hyödyn, joka keräsi 28 % vastauksista. Oppilaitoksen sijaintipaikkakunta sai kolmantena 22 % vastauksista. Koulutuksen monipuolisuuden valitsi 11 % vastaajista, kun taas yksikään vastaajista ei nähnyt koulutuksen positiivista yleiskuvaa itsessään houkuttelevana tekijänä. (kuvio 15.)

Kuvio 15. Syyt miksi opiskelijat pitävät metsätalousinsinöörikoulutuksen Karelia-ammattikorkeakoulussa houkuttelevana (n=18).

Vuosikurssien välillä oli eroja houkuttelevuuden tekijöissä. Ensimmäisen vuoden opiskelijat näkivät oppilaitoksen sijaintipaikkakunnan ja uramahdollisuudet houkuttelevimpana kummankin vaihtoehdon saadessa yhteensä yli 55 % äänistä. Toisen vuoden opiskelijat taas näkivät koulutuksesta saatavan hyödyn ja uramahdollisuudet kaikista houkuttelevampana tekijänä saaden yhteensä noin 86 % kaikista äänistä. Toisen vuoden opiskelijat eivät nähneet koulutuksen monipuolisuutta houkuttelevana ensimmäisen vuoden antaessa sille 18 % äänistä.

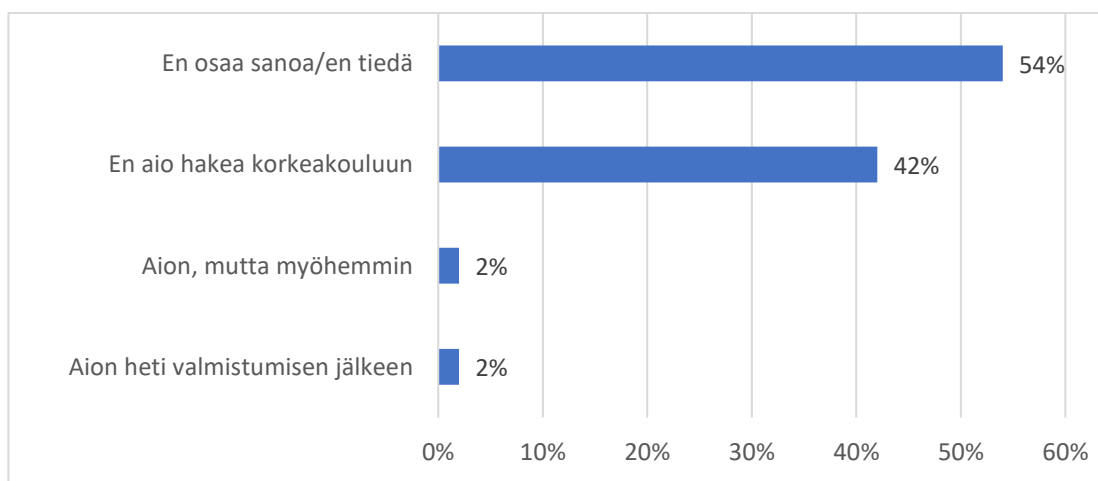
Opiskelijat, jotka eivät nähneet Karelia-ammattikorkeakoulun metsätalousinsinööri-koulutusta houkuttelevana, pääsivät myös vastaamaan valintaan johtaneisiin tekijöihin. Enemmistö vastaajista koki, ettei koe jatkokoulutuksella olevan hyötyä itselleen. Toiseksi suurimpana syynä oli opiskelijoiden motivaation puute opiskeluun: 24 % vastaajista totesi, että opiskelu ei kiinnosta heitä. Puutteellinen tieto koulutuksesta tai oppilaitoksesta oli suurin syy 16 %:lla vastaajista. Koulutuksen haasteellisuus ja alanvaihto olivat syynä valintaan vain muutamalla prosentilla vastaajista. Kukaan vastaajista ei kokenut, että negatiivinen yleiskuva Karelia-ammattikorkeakoulun metsätalousinsinööri-koulutuksesta vaikuttaisi heidän haluunsa lähteä opiskelemaan Kareliaan. Muu, mikä kohdassa yksi vastaajista totesi, että ei näe koulutusta houkuttelevana, koska opiskelun ajankohta ei sovi hänelle nykyisellään. (kuvio 16)

Kuvio 16. Mitkä tekijät vaikuttavat siihen, että et näe opiskelua metsätalousinsinööriksi Karelia-ammattikorkeakoulussa houkuttelevana? (n=54)

6.5 Jatkokouluttautuminen

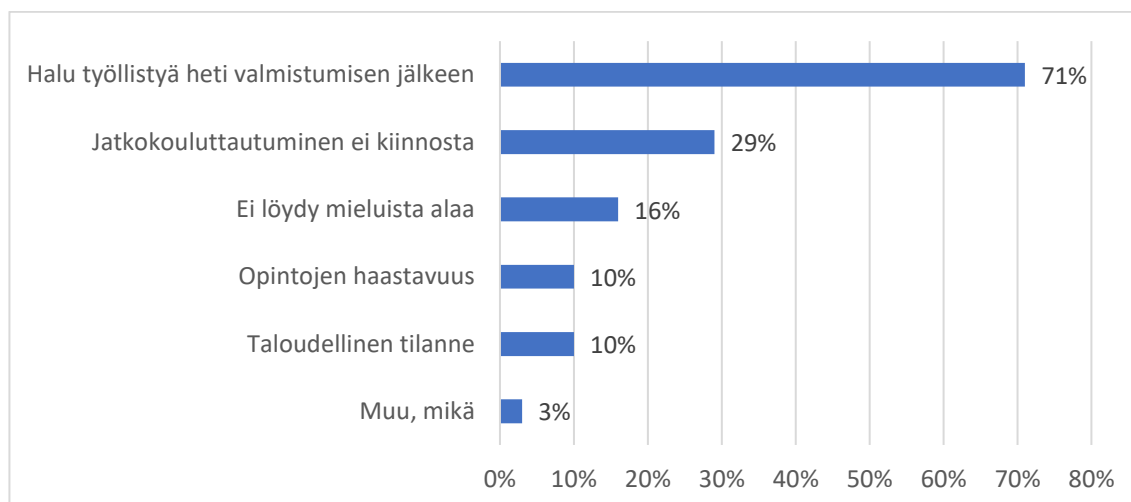
Kyselyn viimeisessä osiossa selvitettiin vastaajien suunnitelmia tuleviin jatko-opintoihin korkeakoulussa. Valtaosa opiskelijoista (54 %) ei osaa sanoa ja 42 % ei aio hakea korkeakouluun valmistumisen jälkeen. Vain 4 % vastaajista vastasi, että aikoo hakea korkeakouluun jossain vaiheessa valmistumisen jälkeen. (kuvio 17) Vuosikurssien välillä ei ollut huomattavia eroja jatkokoulutukseen hakemisessa. Vastaajista vain kaksi henkilöä aikoo hakea opiskelemaan korkeakouluun heti valmistumisen jälkeen tai myöhemmin. Myöhemmin hakeva opiskelija aikoi hakea opiskelemaan 3–4 vuoden sisällä. Kumpikin opiskelija aikoo hakea opiskelemaan metsätalousinsinööriksi Karelia-ammattikorkeakouluun, mutta vain toinen opiskelijoista sijoittaa sen ensimmäiselle hakusijalle ja toinen sijalle 2–5.

Kuvio 17. Aiotko hakea opiskelemaan korkeakouluun valmistumisen jälkeen? (N=72)

Opiskelijat, jotka vastasivat, etteivät aio hakea korkeakouluun, pääsivät valitsemaan valintaansa johtaneita syitä. Vastaajat pystyivät valitsemaan vähintään yhden ja enintään kolme vastausvaihtoehtoa. Suurimmaksi syyksi osoittautui halu työllistyä heti valmistumisen jälkeen, jonka 71 % vastaajista valitsi. Vähiten opiskelijoiden valintaan vaikutti opintojen haastavuus ja taloudellinen tilanne, jonka vain 10 % koki merkittäväksi. Ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoista 56 % valitsi syyksi halun työllistyä heti valmistumisen jälkeen, kun toisen vuosikurssin opiskelijoilla vastaava luku oli 87 %. Vastaavasti vähiten merkittävä syy valintaan ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoilla oli taloudellinen tilanne, sillä

yksikään vastaaja ei valinnut sitä. Toisen vuosikurssin opiskelijoilla vähiten merkittävä syy oli opintojen haastavuus, joka keräsi vain 7 % vastauksista. (kuvio 18)

Kuvio 18. Miksi et aio hakea opiskelemaan heti valmistumisen jälkeen? (N=31)

7 Tulosten tarkastelu

7.1 Väyläopintojen merkitys

Siirtyminen toisen asteen opinnoista korkeakouluopintoihin voi olla opiskelijalle haastavaa, kuin hyppy tuntemattomaan. Väyläopintojen avulla opiskelija pääsee tutustumaan korkeakouluelämään toiselta asteelta käsin, jolloin kynnyksien siirtyä korkeakouluun pienenee. Sen lisäksi väyläkursseista saatavat opintopisteet on mahdollista hyödyntää sekä toisen asteen oppilaitoksessa sekä ammattikorkeakoulussa.

Riveria ja Karelia-ammattikorkeakoulu ovat tehneet pitkään yhteistyötä väyläopintojen eteen, ja ne ovatkin olleet onnistuneita useilla eri koulutusaloilla. Metsäpuolen väyläopinnot ovat kuitenkin törmänneet useisiin ongelmiin, joihin lukeutuvat Riverian Valtimon ja Karelian Joensuun kampusten pitkä välimatka, tutkinnon perusteet, jotka hankaloittavat väyläopintojen suorittamista ja vähäinen kiinnostavuus opiskelijoiden keskuudessa.

Tällä hetkellä tutkinnon perusteet eivät anna väyläopinnoille tarpeeksi tilaa, jolloin opiskelija ei pysty hyödyntämään väyläopinnoista saatuja opintopisteitä Riverian opinnoissa. Riverian uraohjauspalvelujen opinto-ohjaaja Eine Paldanin mukaan metsäpuolen väyläopintoihin on hakenut vuosittain keskimäärin vain muutamia ihmisiä, joista kukaan ei ole suorittanut Karelian vaatimaa 30 opintopistettä.

Kyselytutkimuksen tuloksista selviää, että vain 54 % (n=72) ensimmäisen ja toisen vuoden opiskelijoista tietää väyläopinnoista. Paldanin mukaan väyläopintoja markkinoidaan opiskelijoille väyläopintotilaisuuksien, kampusvierailujen ja opiskelijan oppaan avulla. Myös opinto-ohjaajat ja omavalmentajat markkinoivat väyläopintoja opiskelijoille.

Useasta eri markkinointikanavasta huolimatta tietämys väyläopinnoista on metsäpuolella heikko. Etäopiskelulla voidaan osaltaan selittää vuosikurssien välistä eroa tietämyksessä. Kyselyyn osallistuneet toisen vuoden opiskelijat suorittivat ensimmäisen lukuvuotensa koronaviruspandemian takia etäopetuksena, jolla on todistetusti ollut negatiivinen vaikutus toisen asteen opiskelijoiden opintojen etenemiseen (Koronavirusepidemian vaikutus toisen asteen opiskelijoihin 2021, 53).

Yleistietämys väyläopinnoista ja sen kehityskohdista on opiskelijoiden keskuudessa huonoa. Huonosta tietoisuudesta huolimatta opiskelijoista vain noin joka kymmenes toivoo väyläopinnoista tietoisuuden parantamista. Väyläopintojen kiinnostavuus opiskelijoiden keskuudessa on todella vähäistä, eikä tilannetta paranna se, että nykyiset tutkinnon perusteet eivät mahdollista väyläopintojen järkevää sisältämistä menneillään oleviin opintoihin. Vastaajista (n=72) kuusi henkilöä on harkinnut siirtyvänsä väyläopintoihin, mutta väyläopintojen nykyisessä muodossa heistä tuskin kukaan tulee suorittamaan väyläopintoja hyväksytysti ja hakemaan väyläopintojen kautta korkeakouluun opiskelemaan.

Väyläopinnot ovat konseptina hyvä, mutta Riverian ja Karelian metsäpuolen yhteistyössä on vielä paljon kehitettävää, kuten esimerkiksi väyläopintojen kursien suunnittelussa ja toteutuksessa. Suurimpana rajoittavana tekijänä

väyläopinnoille on väyläopintojen suorittamista rajoittava tutkinnon peruste, joka on oppilaitoksesta riippumaton tekijä. Tutkinnon perusteiden muuttamisesta on ollut puhetta opetusministeriössä, joten tilanne metsäpuolen väyläopinnoissa voi muuttua lähivuosina. 8 % kyselyyn vastaajista harkitsi siirtyvänsä väyläopintoihin, joten opiskelijoiden keskuudessa kytee pientä kiinnostusta korkeakoulu-tutkintoon.

Väyläopintojen suorittamiseen liittyvät epäkohdat on saatava korjattua sekä Riverian että Karelia-ammattikorkeakoulun päässä, jotta opiskelijat voivat realistisesti harkita väyläopintojen suorittamista muun koulunkäynnin ohessa. Epäkoh-tien lisäksi väyläopinnoista tiedottamisessa on ollut puutteita, jotka vaikuttavat suoraan opiskelijoiden kiinnostukseen väyläopinnoista. Jos edellä mainitut asiat saadaan korjattua, väyläopintojen suosio tulee hyvin todennäköisesti kasva-maan.

7.2 Tietoisuus metsätalousinsinöörikoulutuksesta ja Kareliasta

Yksi tutkimuksen tavoitteista on selvittää opiskelijoiden arvio opiskelijoiden tietä-myksestään metsätalousinsinöörikoulutuksen sisällöistä ja Karelia-ammattikor-keakoulun toiminnasta ja koulutuksista. Tuloksien perusteella Riverian metsä-alan opiskelijoiden tietoisuus Karelia-ammattikorkeakoulun toiminnasta on heik-koa. Edellä esitetyt tulokset osoittavat, että opiskelijoille kohdennettu tiedottami-nen on heikkoa, eivätkä opiskelijat saa tarpeeksi perustietoja koulutukseen liitty-vistä aiheista, vaikka omasta mielestään ovat muodostaneet mielipiteen koulu-tuksesta.

Tiedottamista ja markkinointia on syytä kehittää, sillä yleinen tietoisuus on huo-nolla tasolla eikä monia opiskelijoita, jotka eivät tiedä koulutuksesta mitään, kiin-nosta saada lisää tietoja. Tiedottamista on hyvää parantaa kaikissa aihepii-reissä, sillä lisätiedosta kiinnostuneet opiskelijat kaipaavat tietoa hyvin monesta asiasta. Yleistietämyksen parantaminen on yksi keino lisätä kiinnostusta jatko-koulutukseen Kareliassa. Markkinointia voitaisiin testimielessä suorittaa nykyis-ten metsätalousinsinööriopiskelijoiden voimin, jotka voisivat esitellä kattavasti ja

monipuolisesti koulutuksensa hyödyt ja haasteet. Kyseisen markkinointipäivän järjestäminen olisi hyvin todennäköisesti mahdollista sisällyttää metsätalousinsinöörikoulutukseen kuuluvaan metsätapahtuman järjestäminen-kurssiin.

7.3 Metsätalousinsinöörikoulutuksen houkuttelevuus

Metsätalousinsinöörikoulutuksen houkuttelevuus on Riverian metsäalan opiskelijoiden (n=72) keskuudessa hyvin vähäistä. Vain noin 25 % vastanneista pitää koulutusta houkuttelevana. Suurin syy miksi opiskelijat eivät pidä koulutusta houkuttelevana on se, että opiskelijat eivät koe saavansa hyötyä koulutuksesta tai eivät ole kiinnostuneet opiskelusta ylipäätään.

Houkuttelevuutta on ehdottomasti kasvatettava, sillä nykyinen taso on liian matala pitääkseen koulutusta houkuttelevana opiskelijoiden kesken. Houkuttelevuus kertoo alan ja koulutuksen vetovoimaisuudesta ja nostaa sen hakijamäärän, mikäli opiskelijoille tiedotetaan ja kerrotaan avoimemmin ja selkeämmin koulutuksen sisällöistä. Tässäkin tutkimuksessa on osoitettu, että osa opiskelijoista ei voi pitää koulutusta houkuttelevana johtuen vähäisestä tietoisuudesta. Oppilaitosten välinen yhteistyö toisi lisäarvoa opiskelijoiden tietämykselle ja täten kiinnostus korkeakouluopinnoista ja metsätalousinsinöörikoulutuksesta kasvaisi. Rungas tietämys opinnoista parantaa opiskelijoiden mielipiteen muodostamista koulutuksesta ja poistaa mahdolliset ennakkoluulot. Koulutuksesta saadun hyödyn korostaminen markkinoinnissa edistäisi koulutuksen kiinnostavuutta, joka ei nykyisen tutkimuksen perusteella ole hyvällä tasolla.

7.4 Jatkokouluttautuminen

Tuloksien perusteella voidaan todeta, että kiinnostus jatkokouluttautumiseen puuttuu opiskelijoilta lähes kokonaan. Vajaa puolet vastaajista tietää varmasti, ettei aio hakea, mutta syyt, jotka olivat vastaajien suosiossa ovat hyvin odotetut. Moni opiskelija haluaa päästää työelämäänsä mahdollisimman nopeasti valmistumisensa jälkeen ja jatko-opiskeluajatukset eivät ole tuolloin ajankohtaisia.

Toisaalta se ei poissulje vaihtoehtoa, että opiskelijat muuttaisivat mielensä muuttaman työvuoden jälkeen ja päättäisivät hakea korkeakouluun.

Neutraalina voidaan pitää sitä tulosta, että vain 29 % vastaajista valitsi vaihtoehdon ”jatkokouluttautuminen ei kiinnosta” ja 16 % valitsi vaihtoehdon ”en löydy mieluisaa alaa”. Lisäksi 10 % vastaajista pelkää korkeakouluopintojen olevaan liian haastavia heille. Jatkokouluttautumisen kiinnostuksen puute voi myös johtua halusta työllistyä heti valmistumisen jälkeen tai yksinkertaisesta motivaation puutteesta. Myös mieluisan alan löytäminen voi olla vaikea ja siihen voi olla monta syytä, joista yksi on koulutuskanavien markkinointi ja esille tuominen. Opiskelijoiden mielikuva metsätalousinsinöörikoulutuksen kokemisesta haastavana ei ole yleinen ilmiö tässä tutkimuksessa, mutta silti se korostaa aiempia tuloksia opiskelijoiden metsätalousinsinöörikoulutuksen sisältöjen huonosta tietoisuudesta.

Edellä mainittujen vastaajien prosenttiosuutta olisi voinut vähentää hyvällä ennakkotyöllä. Ennakkotyöllä tarkoitetaan selkeätä ja monipuolista markkinointia mahdollisista korkeakouluopinnoista. Parempi tietoisuus eri vaihtoehdoista voi kohottaa korkeakoulutuksen houkuttelevuutta ja poistaa juurtuneet ennakkoluulot.

8 Johtopäätökset

Tutkimuksen tuloksista voidaan todeta, että Pohjois-Karjalan koulutusyhtymä Riverian metsäalan opiskelijat tietävät hyvin vähän jatkokouluttautumismahdollisuuksista ja metsätalousinsinöörikoulutuksen sisällöistä. Opiskelijoiden tieto on vähäistä väyläopinnoissa, metsätalousinsinöörikoulutuksen sisällöistä ja Karelia-ammattikorkeakoulun toiminnasta sekä koulutuksista.

Vastaajista noin puolet on kuullut väyläopinnoista ja vain 8 % harkitsee väyläopintoja. Väyläopintojen vähäinen suosio ei yllätä, sillä ne eivät käytännössä edistä metsäalan toiseen asteen opiskelijaa siirtymistä toiselle asteelle vaan

aiheuttavat enemmänkin haasteita kouluarkeen. Merkityksellisin este on tutkintorakenne, johon ei nykyisellään pysty sisällyttämään ylimääräisiä opintoja, joita väyläopinnot edellyttävät. Opiskelija ei pysty etenemään toivotulla tavalla korkeakouluopinnoissa nykyisten opintojen ohella, koska väyläopintosuorituksia voi tehdä vain noin 10 opintopisteen verran, mikä ei anna oikeutta hakea korkeakouluun väyläopintojen kautta eikä edistä valmistumista ammattikoulusta. Vaikka tulevaisuudessa tutkintorakennetta saataisiin muutettua, muodostuu haasteeksi kampusten välimatka. Uudessa opetussuunnitelmassa on ehdottomasti huomioitava kahdella kampuksella opiskelu ja verkko-opetuksen toteuttaminen.

Perusjoukon oma arvio tietoisuudesta Karelian toiminnasta on heikompaa kuin metsätalousinsinööriopintokoulutuksen. Metsätalousinsinööriopintokoulutuksen sisältöjen heikosta tietoisuudesta huolimatta 43 % opiskelijoista kokee, että omaa tarpeeksi tietoa koulutuksesta muodostuakseen mielipiteen siitä, mutta vain 24 % opiskelijoista halusi saada lisää tietoa koulutuksesta. Yhteenvetona voidaan todeta, että reilulla kolmanneksella perusjoukosta ei ole lainkaan tietoa metsätalousinsinööriopintokoulutuksesta tai Karelia-ammattikorkeakoulusta ja mielipiteen koulutuksesta voi muodostaa vain vajaa puolet vastaajista. Heikkoa tietoisuutta voi selittää sillä, että osa vastaajista aloitti opiskelut kuukausi ennen kyselyn järjestämistä, eikä ollut ehtinyt tutustumaan markkinointiaineistoon. Toisaalta suurin osa vastaajista (74 %) aikoo työllistyä heti valmistumisensa jälkeen, mikä laskee kiinnostusta jatkokoulutukseen sekä siihen liittyvän aineiston sisäistämiseen.

Riverian metsäpuolen opiskelijoiden keskuudessa kiinnostus metsätalousinsinööriopintoja kohtaan Karelia-ammattikorkeakoulussa on vähäistä. Kyselyyn vastanneet opiskelijat ovat poikkeuksetta vielä nuoria, alle 20-vuotiaita, eikä korkeakouluopiskelu vielä tunnu ajankohtaiselta. Opiskelijoiden tavoitteet voivat olla vielä tässä vaiheessa elämää työelämäpainotteisia, eikä jatko-opinnoille anneta välttämättä kovin suurta painoarvoa. Riverian metsäpuolen opiskelijat valmistuvat suoraan ammattiin ja pääsevät jo opintojen aikana tutustumaan työelämään osana opiskelua, joten kynnys lähteä jatko-opiskelemaan heti valmistumisen jälkeen on korkea. Kiinnostus korkeakouluopintoihin saattaa herätä vasta

myöhemmin työelämässä, jolloin tieto metsäalasta on kasvanut ja mahdolliset tulevaisuuden suunnitelmat ovat selkeytyneet. Iän myötä tapahtuvat muutokset työ- ja perhe-elämässä voivat muuttaa suhtautumista jatko-opiskeluiden suhteen, jolloin korkeakouluopinnot alkavatkin kuulostamaan houkuttelevalta. Siirtyminen työelämästä takaisin opiskelemaan, varsinkin korkeakouluun, voi tuntua henkilöstä hyvinkin haastavalta. Tilanteen haastavuutta ei auta yhtään, jos henkilö ei tiedä metsätalousinsinöörikoulutuksesta tai oppilaitoksesta mitään. Riverian ja Karelian metsäpuolen yhteistyötä on syytä parantaa, jotta opiskelijat pääsevät osallistumaan mahdollisimman monipuoliseen koulutukseen, tutustumaan korkeakouluopiskelijoihin ja näin vähentämään korkeakouluopintoihin liittyviä ennakkoluuloja. Sekä toisen asteen opiskelijat että korkeakouluopiskelijat ovat keskeisessä asemassa Suomen metsätalouden kestäväen tulevaisuuden rakentamisessa.

9 Pohdinta

9.1 Opinnäytetyön luotettavuus ja virhearviointi

Tämä opinnäytetyö pohjautuu suoritettuun kyselyyn ja taustatiedossa käytettäviin tietolähteisiin. Kyselytutkimuksen suorittaminen on toteutettu hyvien tieteellisten käytäntöjen mukaisesti. Kysely on suoritettu anonymisti ja ennen sen aloittamista vastaajat ovat saaneet lukea saatekirjeen, jossa esitettiin itsemme ja tutkimuksen lähtökohdat. Kysely on järjestetty niin, ettei vastaajia pystyisi yhdistämään vastauksiin ja arvontaan liittyvä osio on käsitelty erillään muista vastauksista. Tuloksia tullaan hyödyntämään vain opinnäytetyötutkimuksessa. Kysymyksien 8–10 osalta tulokset on välitetty Riverian metsäpuolen vastaaville opettajille. Edellä mainitusta Riverian osuudesta on kerrottu myös saatekirjeessä. Tulosten käsittely ja sisällyttäminen työhön on tapahtunut huolellisesti, rehellisesti ja vastuullisesti.

Kyselyyn vastaaminen tapahtui älylaitteiden avulla verkossa Webropol-alustalla. Pienen vastaajaprosentin syy on se, että kysely on suoritettu tuolloin

kampuksilla oleville opiskelijoille. Luotettavuutta kohottavana tekijänä voidaan pitää kyselyn järjestämisen ehtoja. Käytännössä matala vastausprosentti mahdollisti sen, että kyselyyn vastasi vain perusjoukkoon kuuluvia henkilöitä yhden kerran eikä kyselylomaketta ole pystytty lähettämään muualle tai väärinkäyttämään.

Perusjoukkoon kuului 195 opiskelijaa ja kyselyyn vastasi 74. Sen lisäksi viisi opiskelijaa kieltäytyi osallistumasta kyselyyn. Kysymykset oli suunniteltu ja muotoiltu siten, että ne olivat selkeitä perusjoukolle ja tukisivat tutkimuksen päämäärien selvittämistä. Kyselyn suunnittelussa ja järjestämisessä noudatettiin hyvän tieteellisen käytännön ja eettisyyden normeja.

Kyselytutkimuksen tuloksien luotettavuuden arvioinnissa on otettava huomioon, että perusjoukko on hyvin homogeeninen, mikä hankaloittaa ristiintaulukointia eri muuttujien välillä. Homogeenisyys erottuu selkeästi niin ikäluokissa, sukupuolella ja suuntautumisessa. Tuloksiin suurimpia vaikuttavia tekijöitä on myös 3. vuosikurssin opiskelijoiden vastauksien määrä (2). Kolmannen vuosikurssin opiskelijoiden vastaukset otettiin pois tuloksien tarkastelusta, sillä ryhmän koko on pieni eikä merkitsevä kyseisessä tilanteessa.

Mikäli kolmannen vuoden opiskelijoiden vastauksia olisi saatu enemmän, olisi tutkimuksen kokonaistulos ollut täydellisempi ja kuvaisi paremmin perusjoukkoa. Vastaajien joukosta puuttuu kokonaan metsuriopiskelijat, joita opiskelee Riveriassa vain kymmenkunta. Käytännössä noin pienellä opiskelijaryhmällä ei olisi paljoakaan ollut vaikutusta kyselyn tuloksiin, mutta se olisi hyvä täydennys ja olisi lisännyt luotettavuutta. Luotettavuuden nousu näkyisi vastaajaprocentin kasvussa ja siinä, että kaikki metsäpuolen opiskelijoiden suuntautumisryhmät olisivat jollakin tapaa edustettuna tuloksissa.

9.2 Tulosten hyödynnettävyys

Tätä opinnäytetyötutkielmaa voidaan hyödyntää tulevaisuudessa opinnäytetyötutkielmien lisäksi Karelia-ammattikorkeakoulun

metsätalousinsinöörikoulutuksen markkinoinnissa. Tutkielman tuloksista saadaan käsitys Riverian metsäpuolen opiskelijoiden tietämyksestä ja halukkuudesta metsätalousinsinöörikoulutukseen. Tulokset ovat vertailukelpoisia tulevissa tutkielmissa, joissa vastaavanlaisia kyselyitä suoritetaan 2. asteen opiskelijoille.

Karelia-ammattikorkeakoulun metsätalousinsinöörikoulutuksen markkinointia voidaan kohdentaa yhä tarkemmin Riveria-ammattioppilaitoksen metsäpuolen opiskelijoille, ovathan he koulutustaustan ja opiskelupaikan kannalta erinomaisessa asemassa hakemaan opiskelemaan metsätalousinsinööriksi Karelia-ammattikorkeakouluun. Karelia-ammattikorkeakoulun lisäksi myös muut metsätalousinsinöörikoulutusta tarjoavat korkeakoulut voivat pohtia, onko metsätalousinsinöörikoulutusta markkinoitu tarpeeksi toisen asteen metsäpuolen opiskelijoille. Tutkimuksesta hyötyy myös Riveria-ammattioppilaitoksen metsäpuoli, joka saa opiskelijoistaan ja heidän tulevaisuutensa intresseistä lisätietoa.

Lähteet

- Aalto, A. & Varis, K. 2015. Sujuva väylä ammatillisesta koulutuksesta ammattikorkeakouluun. Karelia-ammattikorkeakoulu. Julkaisusarja C, raportteja 26. <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/94624/C26i.pdf?sequence=1&isAllowed=y> /. 30.11.2022.
- Holopainen, M., Tehnunen, L & Vuorinen, P. 2004. Tutkimusaineiston analysointi ja SPSS. Järvenpää: Yrityssanoma Oy.
- Karelia-ammattikorkeakoulu. 2021a. Tietoa Kareliasta. <https://karelia.fi/tutustu-meihin/> /. 10.11.2022.
- Karelia-ammattikorkeakoulu. 2022b. Organisaatio. <https://karelia.fi/organisaatio/> /. 10.11.2022.
- Karelia-ammattikorkeakoulu. 2022c. Metsätalousinsinöörikoulutus. <https://karelia.fi/amk-tutkinnot/metsatalousinsinööri/> /. 10.11.2022.
- Karelia-ammattikorkeakoulu. 2022d. Erillishaku väyläopinnoilla Riveria. https://karelia.fi/wp-content/uploads/2022/11/Erillishaku-vaylaopinnoilla_Riveria_Lukio.pdf /. 14.11.2022.
- Luonnonvarakeskus. 2022. Metsäsektorin suhdannekatsaus 2022–2023 <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-380-528-6> /. 15.12.2022.
- Maa- ja metsätalousministeriö. 2019. Kansallinen metsästrategia 2025 – päivitys. https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/161386/MMM_7_2019_Mets%C3%A4strategia.pdf?sequence=4&isAllowed=y /. 20.12.2022.
- Maa- ja metsätalousministeriö. 2022a. Kansallinen metsästrategia 2035. <https://urly.fi/2YWL> /. 20.12.2022.
- Maa- ja metsätalousministeriö. 2022b. Metsätalouden koulutus ja sen kehittäminen. https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/163915/MMM_2022_3.pdf?sequence=1&isAllowed=y /. 20.12.2022.
- Metsälaki 1085/2013. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1996/19961093#L6P26> /. 15.12.2022.
- Moilanen, K. 2021. Väyläopinnot restonomiväylä. Karelia-ammattikorkeakoulu. Restonomin koulutusohjelma. Opinnäytetyö: <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2021121526037/>. 14.11.2022.
- Opintopolku. 2022. Metsätalousinsinöörin koulutuksen perustiedot ja tarjonta 2022. <https://opintopolku.fi/konfo/fi/koulutus/1.2.246.562.13.00000000000000000000186> /. 10.11.2022.
- Owalgroup. 2020. https://owalgroup.com/wp-content/uploads/2021/03/Koronan-vaikutukset-toisen-asteen-koulutukseen_1603.pdf. 13.2.2023.
- Paldan, E. 2022. Opinto-ohjaaja (uraohjauspalvelut). Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä, Riveria. Nauhoitettu haastattelu. 15.12.2022.
- Riveria-ammattioppilaitos. 2022a. Organisaatio. <https://www.riveria.fi/riveria/organisaatio/>. 10.11.2022.
- Riveria-ammattioppilaitos. 2022b. Esittely metsäala Jukola 2022. https://www.riveria.fi/files/EsittelyRivera_Metsaalamuut.pdf /. 14.11.2022.
- Riveria-ammattioppilaitos. 2022c. Metsäalan erikoisammattitutkinto 2022. <https://www.riveria.fi/hakijalle/erikoisammattitutkinnot/metsaalan-erikoisammattitutkinto/> /. 14.11.2022.
- Ronkainen, S. & Karjalainen, A. 2008. Sähköä kyselyyn! Web kysely tutkimuksessa ja tiedonkeruussa. Rovaniemi: Lapin yliopistonpaino

- Tutkimuseettinen neuvottelukunta. 2019. Ihmiseen kohdistuvan tutkimuksen eettiset periaatteet ja ihmistieteiden eettinen ennakoarviointi Suomessa. https://tenk.fi/sites/default/files/2021-01/Ihmistieteiden_eettisen_ennakoarvioinnin_ohje_2020.pdf /. 16.11.2022.
- Työtehoseura. 2020. Metsäalan ammatillisesta koulutuksesta 1.1.2016-30.6.2019 valmistuneiden oppimistulosten työelämävastaavuus ja laadullisuus. https://www.tts.fi/files/2937/Metsaalan_ammattillisen_koulutuksen_mittaus_2019_TTS_julkaisu_450.pdf. 5.1.2023.
- Valonen, M. Maidell, M. Horne, P. Sajeva, M. & Korhonen, O. 2022. PTT-ennuste – Metsäala – syksy 2022. <https://www.ptt.fi/ennusteet/metsaala-syksy-2022/> /. 3.12.2022.
- Vilka, H. 2007. Tutki ja mittaa: määrällisen tutkimuksen perusteet. Helsinki: Tammi.
- Vipunen – opetushallinnon tilastopalvelu a: Ammattikorkeakouluihin hakeneet ja paikan vastaanottaneet 2022. Saantitapa: https://vipunen.fi/fi-fi/_layouts/15/xlviewer.aspx?id=/fi-fi/Raportit/Haku-%20ja%20valintatiedot%20-%20korkeakoulu%20-%20amk%20-%20analyysi.xlsb 3.12.2022.
- Vipunen – opetushallinnon tilastopalvelu b: Ammattikorkeakouluihin hakeneiden edellisen vuoden opiskelut ja toiminta. 2022 Saantitapa: https://vipunen.fi/fi-fi/_layouts/15/xlviewer.aspx?id=/fi-fi/Raportit/Amk-koulutukseen%20hakeneiden%20edellisen%20vuoden%20opiskelut%20ja%20toiminta%20-%20Amk.xlsb 3.12.2022.
- Väyläopinnot. 2022. Metsätalousinsinööriväylä. <https://vaylaopinnot.fi/opinnotailta/metsainsinoorivayla/> /.14.11.2022.
- Webropol. 2022. Tietosuojaseloste. <https://webropol.fi/tietosuojaseloste/>. 25.11.2022.

Kyselylomake

Saateviesti

Pakolliset kysymykset merkitty tähdellä (*)

Arvoisa opiskelija

Tämä kysely on osa tutkimustamme, jonka aiheena on kartoittaa Pohjois-karjalan koulutuskuntayhtymä Riverian metsäpuolen opiskelijoiden halukkuutta lähteä opiskelemaan Karelia-ammattikorkeakouluun metsätalousinsinööriopintoja. Kysely pitää sisällään tietoon, kiinnostukseen ja syihin liittyviä kysymyksiä. Tutkimuksen tuloksien avulla pyrimme selvittämään syitä sille, miksi Riverian metsäpuolen opiskelijat joko haluavat tai eivät halua lähteä opiskelemaan Karelia-ammattikorkeakouluun tulevaisuudessa. Kyselyn vastaukset tullaan hyödyntämään vain opinnäytetyötutkimukseen paitsi kysymyksiä 8-10 vastauksien tulokset hyödynnetään Riverialla.

Vastauslomakkeeseen ei tarvitse laittaa nimeä, paitsi jos haluat osallistua vapaaehtoiseen arvontaan. Arvonnassa käytettyjä nimiä ei yhdistetä tutkimukseen ja ne poistetaan välittömästi arvonnin suorittamisen jälkeen. Kyselyn vastaukset käsitellään luottamuksellisesti ja tutkimuksen tuloksista ei voi erottaa yksittäisiä ihmisiä. Toivomme, että vastaat kyselyyn mahdollisimman rehellisesti.

Oskari Pulkkinen ja Mikhail Strelkovich
Karelia-ammattikorkeakoulu
Metsätalousinsinööriopiskelijat

1. Annan luvan kyselyn tulosten käyttämiseen opinnäytetyötutkimuksessa. *

- Kyllä
- En (Painamalla "en", kysely päättyy automaattisesti)

2. Sukupuoli *

- Mies
- Nainen
- Muu

3. Ikä *

- Alle 20
- 20-29
- 30-39
- 40-49
- 50-59
- 60 tai yli

4. Millä Riverian toimipisteellä opiskelet tällä hetkellä? *

- Valtimon toimipiste
 Joensuun toimipiste

5. Mikä on pohjakoulutuksesi? *

- Peruskoulu
 Lukio
 Ammattilinen tutkinto
 Korkeakoulututkinto
 Muu, mikä?
-

6. Meneillään oleva opintovuosi *

1.
 2.
 3.
 4 tai yli.

7. Suuntautuminen opinnoissa *

- Metsäpalveluiden tuottaja
 Metsäkoneasentaja
 Metsäkoneen kuljettaja
 En ole vielä suuntautunut
 Muu, mikä?
-

8. Mistä sait tietoa metsäalasta ennen opiskelemaan tuloasi/opintovaihtoehtoja miettiessäsi? *

- Koulusta
 Sukulaisilta
 Kavereilta
 Sosiaalisesta mediasta
 Messuilta/tapahtumasta
 Kesätöistä/tet-harjoittelusta
 Harrastuksista
 Muualta, mistä?

9. Mikä sai sinut hakemaan metsäalalle? *

- Kiinnostus alaa kohtaan
 - Luonnonläheisyys
 - Sukulaisia metsäalalla
 - Kavereita metsäalalla
 - Aikasempi kokemus metsätoista
 - Kiinnostus tekniikasta
 - Metsäomaisuus
 - Muu, mikä?
-

10. Mikä metsäalassa kiinnostaa? *

- Oman työn tuloksen näkeminen
 - Itsenäinen työskentely
 - Kilpailukykyinen palkkaus
 - Uramahdollisuudet
 - Työnkuva
 - Moderni kalusto
 - Työympäristö
 - Muu, mikä?
-

11. Oletko kuullut väyläopinnoista? *

- Kyllä
- En

12. Oletko harkinnut siirtyväsi väyläopintoihin? *

- Kyllä
- En

13. Mitä asioita väyläopinnoissa olisi mielestäsi hyvää parantaa? *

- Kurssitarjonta
- Kurssien suorittamistapa
- Tiedottaminen
- En osaa sanoa
- Muu, mikä?

14. Kuinka hyvin tiedät Karelia ammattikorkeakoulun toiminnasta/koulutuksista? *

	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	
En tiedä lainkaan	☐	☐	☐	☐	☐	Tiedän todella hyvin

15. Miten arvioisit omaa tietämystäsi metsätalousinsinöörikoulutuksen sisältöihin liittyen? *

	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
Hakuprosessi/valinnat	☐	☐	☐	☐	☐
Opintosuunnitelman sisältö	☐	☐	☐	☐	☐
Kurssien sisällöt	☐	☐	☐	☐	☐
Käytännönläheisyyden määrä opetuksessa	☐	☐	☐	☐	☐
Harjoitteluiden sisältö ja kesto	☐	☐	☐	☐	☐
Vapaavalinnaisten kurssien määrä	☐	☐	☐	☐	☐
Koulutuksen haastavuus	☐	☐	☐	☐	☐

16. Koetko, että sinulla on tarpeeksi tietoa metsätalousinsinöörikoulutuksesta muodostaaksesi mielipiteen siitä? *

- Kyllä
- Ei

17. Haluaisitko saada lisää tietoa metsätalousinsinöörikoulutuksesta? *

- Kyllä
- En

18. Mistä aiheesta haluaisit saada lisää tietoa? *

- Hakuprosessi/valinnat
 - Kurssien sisältö
 - Kansainvälinen opiskeluvaihtomahdollisuus
 - Koulutuksen haastavuus
 - Opetuksen toteutus (lähi/etä)
 - Harjoitteluiden sisältö ja kesto
 - En mistään yllämainituista
 - Muu, mistä?
-

19. Näetkö metsätalousinsinöörikoulutuksen Karelia-ammattikorkeakoulussa houkuttelevana? *

- Kyllä
- En

20. Jos vastasit kyllä, miksi? *

- Oppilaitoksen sijaintipaikkakunta
- Positiivinen yleiskuva koulutuksesta
- Koulutuksesta saatava hyöty
- Koulutuksen monipuolisuus
- Uramahdollisuudet
- Muu, mikä?

21. Jos vastasit en, miksi? *

- Puuttellinen tieto koulutuksesta tai oppilaitoksesta
- Negatiivinen yleiskuva koulutuksesta
- Opiskelu ei kiinnosta
- Olen kiinnostunut alanvaihdosta
- Koulutuksen haasteellisuus
- En koe jatkokoulutuksella olevan hyötyä itselläni
- Muu, mikä?

22. Aiotko hakea opiskelemaan korkeakouluun valmistumisen jälkeen? *

- Aion, heti valmistumisen jälkeen
- Aion, mutta myöhemmin
- En aio hakea korkeakouluun
- En osaa sanoa/en tiedä

23. Aion, mutta myöhemmin *

- 1-2 vuoden sisällä
- 3-4 vuoden sisällä
- 5-6 vuoden sisällä
- 7-8 vuoden sisällä
- 9-10 vuoden sisällä

24. Aion hakea ensisijaisesti *

- Metsätalousinsinööri-koulutukseen Karelia-ammattikorkeakouluun
- Metsäalan koulutukseen johonkin muuhun kuin Karelia-ammattikorkeakouluun
- Haen ensisijaisesti eri alalle
- En osaa sanoa

25. En aio, miksi? *

- Halu työllistyä heti valmistumisen jälkeen
- Taloudellinen tilanne
- Opintojen haastavuus
- Jatkokouluttautuminen ei kiinnosta
- Ei löydy mieluisaa alaa
- Muu, mikä?

26. Mille hakusijalle laittaisit Karelia-ammattikorkeakoulun metsätalousinsinööri-koulutuksen, jos hakisit sellaiseen? *

- 1 sija
- 2-5 sija
- En aio hakea kyseiseen koulutukseen

27. Haluatko osallistua repun arvontaan? (Karelia-ammattikorkeakoulun termonarureppu) *

Kyllä

En

28. Kirjoita tekstikenttään:

- etunimi

- sukunimen ensimmäinen kirjain

- ryhmänumero.

Arvontaan osallistuneiden tiedot ei tulla yhdistämään vastauksiin ja tiedot poistetaan heti arvonnin suorittamisen jälkeen. *

29. Vapaa palaute kyselystä.

Tutkimuslupa

TUTKIMUSLUPAHAKEMUS

Haemme lupaa suorittaa opinnäytetyöhön liittyvä tutkimus

Opinnäytetyön aihe: Riveria-ammattioppilaitoksen metsäpuolen opiskelijoiden kiinnostus metsätalousinsinöörikoulutukseen Karelia-ammattikorkeakoulussa

Tutkimuksen toteutuspaikka/-yksikkö: Riverian Joensuun ja Valtimon kampukset

Tutkimuksen:

- a) kohde/kohdejoukko: Metsäpuolen opiskelijat
- b) aineiston keruumenetelmä: Webropol
- c) aineiston keruun ajankohta: Tammikuu 2023

Opinnäytetyön tekijät:

Mikhail Strelkovich

Mikhail Strelkovich

Oskari Pulkkinen

Oskari Pulkkinen

Opinnäytetyön ohjaaja:

Pekka Huotari

Pekka Huotari

13 / 12 2022

Mikko Saarima

Koulu- ja tutkimusjohtaja

[Signature]